

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

UPORABA TOBAČNIH IN POVEZANIH IZDELKOV V SLOVENIJI

**Izsledki spletne raziskave
nov/dec 2022**

UPORABA TOBAČNIH IN POVEZANIH IZDELKOV V SLOVENIJI
Izsledki spletne raziskave nov/dec 2022

Avtorice

Helena Koprivnikar, Maruša Rehberger, Darja Lavtar, Marina Šinko, Ada Hočevar Grom, Jerneja Farkaš Lainščak

Jezikovni pregled

Mihaela Törnär

Oblikovanje

Andreja Frič

Fotografija

Freepik

Izdajatelj

Nacionalni inštitut za javno zdravje, Trubarjeva 2, 1000 Ljubljana

Leto izdaje

2023

Elektronska izdaja.

Publikacija je dostopna na spletni strani <https://nijz.si/>

Zaščita dokumenta

© 2023 NIJZ

Vse pravice pridržane. Reprodukcijska po delih ali v celoti na kakršenkoli način in v kateremkoli mediju ni dovoljena brez pisnega dovoljenja avtorjev. Kršitve se sankcionirajo v skladu z avtorsko-pravno in kazensko zakonodajo.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID 171629571
ISBN 978-961-7211-14-6 (PDF)

KAZALO

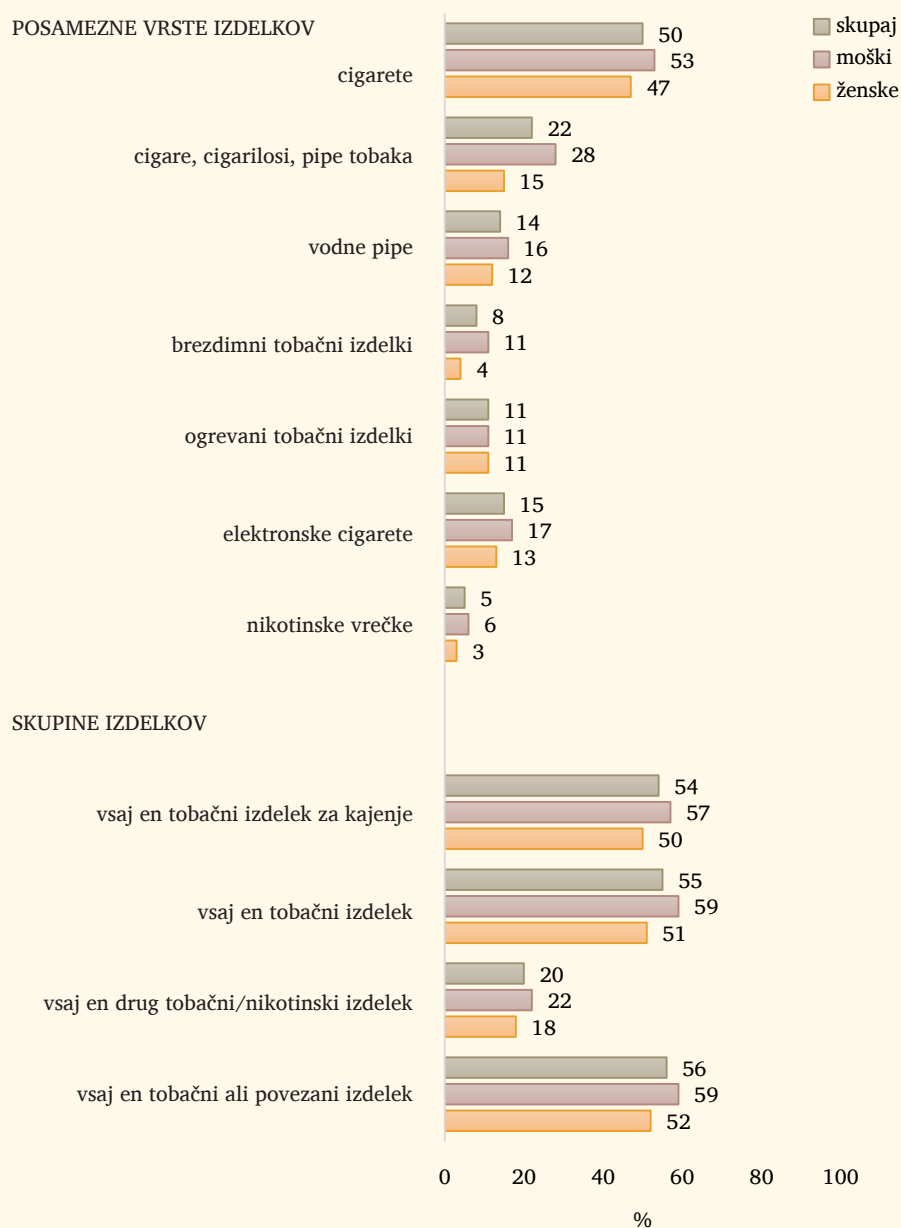
KLJUČNE UGOTOVITVE	5
UVOD V PUBLIKACIJO	15
METODOLOGIJA	16
SLOVARČEK NAJPOGOSTEJE UPORABLJANIH POJMOV V PUBLIKACIJI	18
CIGARETE (tovarniške in/ali ročno zvite)	19
DRUGI TOBAČNI IZDELKI ZA KAJENJE (cigare, cigarilosi, pipe tobaka)	22
VODNE PIPE S TOBAKOM ALI ZELIŠČNIMI PRIPRAVKI (šiša, nargila, shisha)	25
BREZDIMNI TOBAČNI IZDELKI (tobak za oralno uporabo (snus, fuge), tobak za žvečenje, tobak za njuhanje)	28
OGREVANI TOBAČNI IZDELKI	31
ELEKTRONSKE CIGARETE	34
NIKOTINSKE VREČKE	37
VSAJ EN TOBAČNI IZDELEK ZA KAJENJE (cigarete (tovarniške in/ali ročno zvite), cigare, cigarilosi, pipe tobaka, vodne pipe)	40
VSAJ EN TOBAČNI IZDELEK (cigarete (tovarniške ali ročno zvite), cigare, cigarilosi, pipe tobaka, vodne pipe, brezdimni tobačni izdelki, ogrevani tobačni izdelki)	42
VSAJ EN DRUGI TOBAČNI/NIKOTINSKI IZDELEK (elektronske cigarete, ogrevani tobačni izdelki, nikotinske vrečke)	44
VSAJ EN TOBAČNI ALI POVEZANI IZDELEK (cigarete (tovarniške ali ročno zvite), cigare, cigarilosi, pipe tobaka, vodne pipe, brezdimni tobačni izdelki, ogrevani tobačni izdelki, elektronske cigarete, ogrevani tobačni izdelki, nikotinske vrečke)	46

OPUŠČANJE KAJENJA CIGARET V POVEZAVI Z NOVIMI ZAKONODAJNIMI UKREPI (velika slikovna zdravstvena opozorila, enotna embalaža, prepoved arom, vključno z mentolom)	48
POSKUSI OPUSTITVE KAJENJA CIGARET V POVEZAVI Z NOVIMI ZAKONODAJNIMI UKREPI (velika slikovna zdravstvena opozorila, enotna embalaža, prepoved arom, vključno z mentolom)	49
MNENJA O ŠKODLJIVOSTI UPORABE TOBAČNIH IZDELKOV ZA KAJENJE, OGREVANIH TOBAČNIH IZDELKOV IN ELEKTRONSKIH CIGARET	50
MNENJA O ŠKODLJIVOSTI UPORABE OGREVANIH TOBAČNIH IZDELKOV IN ELEKTRONSKIH CIGARET GLEDE NA ŠKODLJIVOST KAJENJA CIGARET	53
MNENJA O ZASVOJLJIVOSTI OGREVANIH TOBAČNIH IZDELKOV IN ELEKTRONSKIH CIGARET GLEDE NA ZASVOJLJIVOST CIGARET	55
MNENJA O UČINKOVITOSTI OGREVANIH TOBAČNIH IZDELKOV IN ELEKTRONSKIH CIGARET KOT PRIPOMOČKOV ZA OPUŠČANJE KAJENJA	57
IZPOSTAVLJENOST AEROSOLU OGREVANIH TOBAČNIH IZDELKOV IN/ALI ELEKTRONSKIH CIGARET	59
UPORABA OGREVANIH TOBAČNIH IZDELKOV IN/ALI ELEKTRONSKIH CIGARET V ZAPRTIH DOMAČIH BIVALNIH PROSTORIH (anketiranec, drugi člani gospodinjstva ali obiskovalci)	62
MNENJE O ŠKODLJIVOSTI IZPOSTAVLJENOSTI AEROSOLU OGREVANIH TOBAČNIH IZDELKOV IN/ALI ELEKTRONSKIH CIGARET V ZAPRTIH PROSTORIH	65
VIRI INFORMACIJ O DRUGIH TOBAČNIH/NIKOTINSKIH IZDELKIH (ogrevani tobačni izdelki, elektronske cigarete, nikotinske vrečke)	67
OPAŽENOST UPORABE OGREVANIH TOBAČNIH IZDELKOV IN/ALI ELEKTRONSKIH CIGARET V RAZLIČNIH VRSTAH ZAPRTIH PROSTOROV V ZADNJIH 12 MESECIH	70
KAZALO SLIK	73
KAZALO TABEL	74

KLJUČNE UGOTOVITVE¹

Kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov kadarkoli v življenju, skupaj in po spolu

Kadarkoli v življenju je vsaj en tobačni ali povezani izdelek kadila/uporabila več kot polovica anketirancev, delež je statistično značilno višji med anketiranimi moškimi kot ženskami (Slika 1). Odstotki kadilcev/uporabnikov kadarkoli v življenju so statistično značilno višji med anketiranimi moškimi kot ženskami pri vseh posameznih izdelkih in skupinah izdelkov, razen pri ogrevanih tobačnih izdelkih.

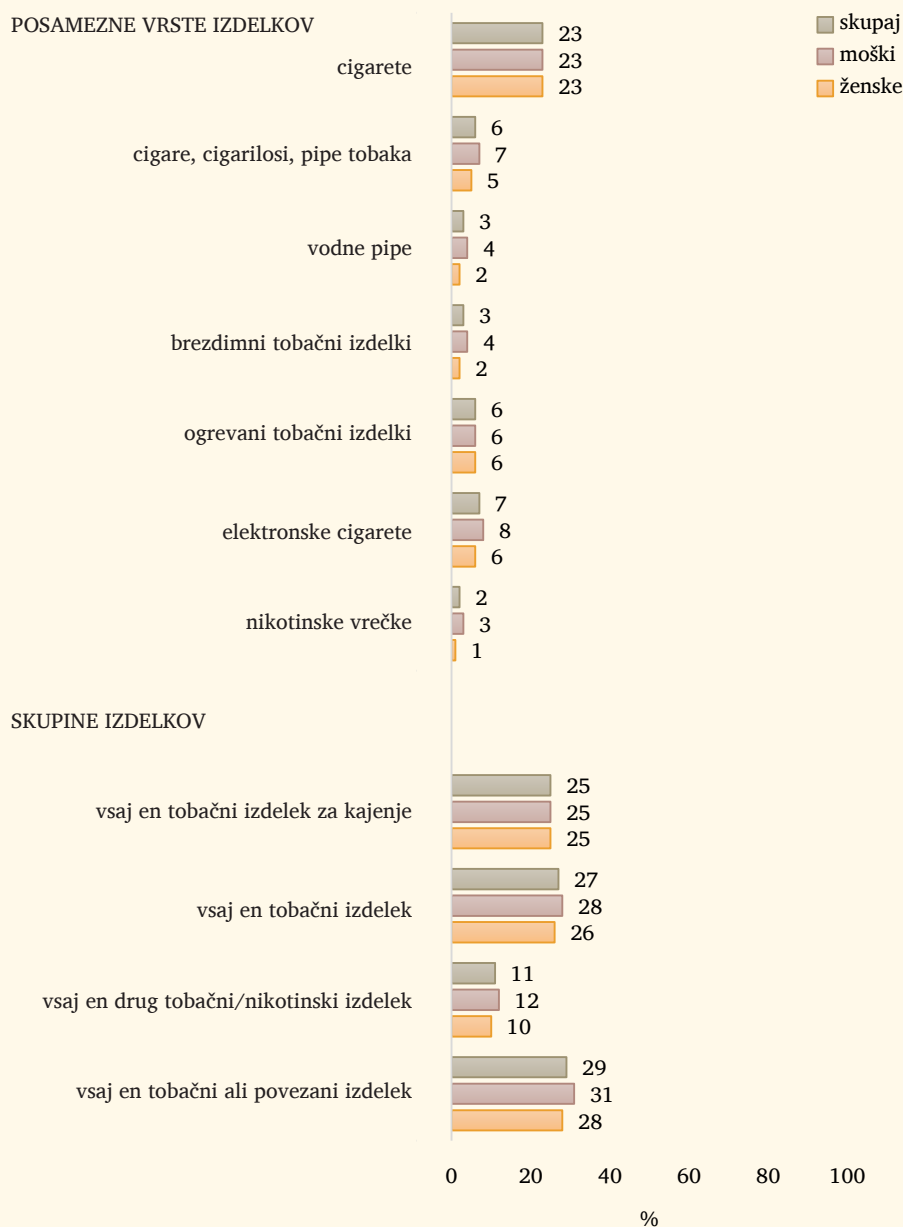

Slika 1: Kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov kadarkoli v življenju med anketiranci, starimi 18–74 let, skupaj in po spolu.

¹Vsi najpogosteje uporabljeni pojmi so obrazloženi v Slovarčku najpogosteje uporabljenih pojmov v publikaciji na strani 18.

Trenutno kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov, skupaj in po spolu

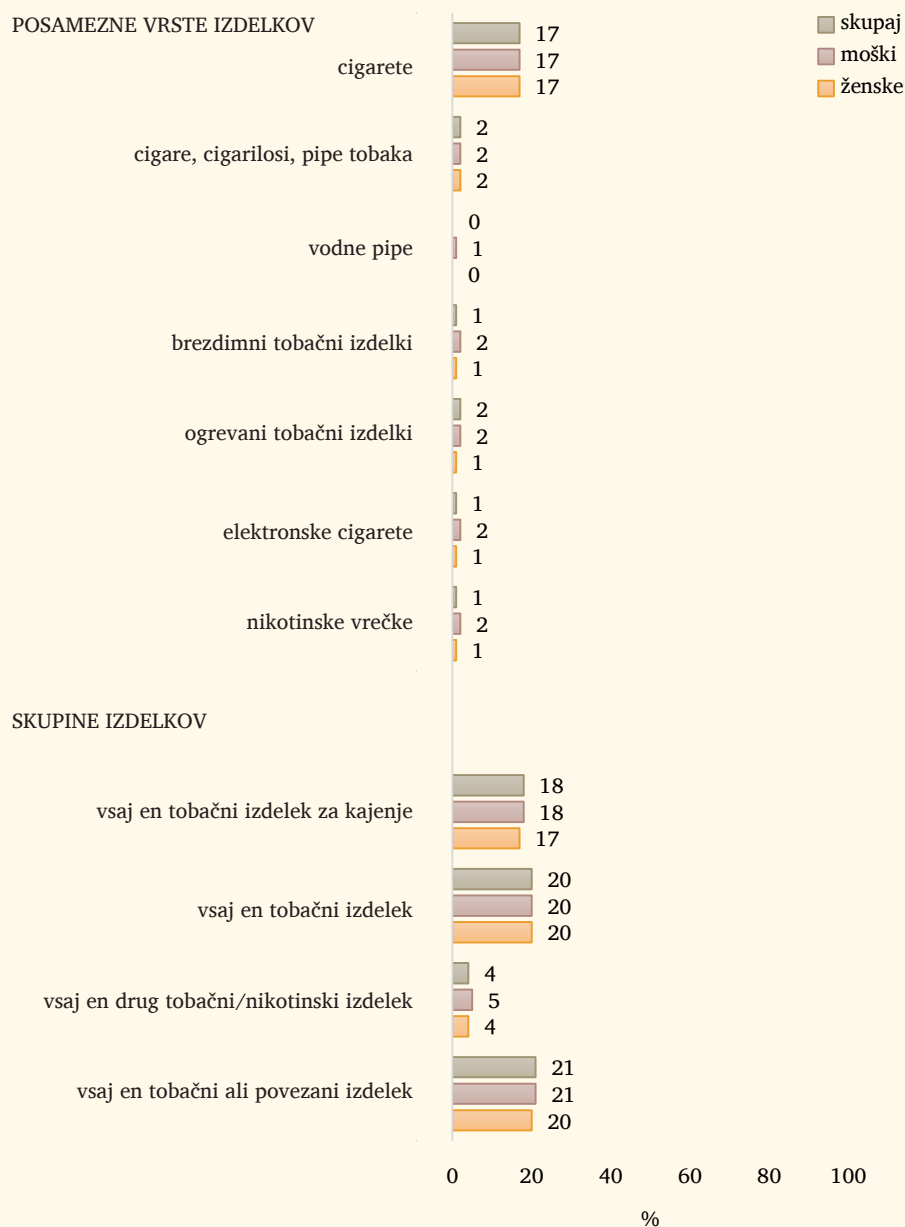
Trenutno vsaj en tobačni ali povezani izdelek kadi/uporablja skoraj tretjina anketirancev, delež je statistično značilno višji med anketiranimi moškimi kot ženskami (Slika 2). Odstotki trenutnih uporabnikov so statistično značilno višji med anketiranimi moškimi kot ženskami pri cigarah, cigarilosih in pipah tobaka, vodnih pipah, brezdimnih tobačnih izdelkih, nikotinskih vrečkah in drugih tobačnih/nikotinskih izdelkih.

Slika 2: Trenutno kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov kadarkoli v življenju med anketiranci, starimi 18–74 let, skupaj in po spolu.

Dnevno kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov, skupaj in po spolu

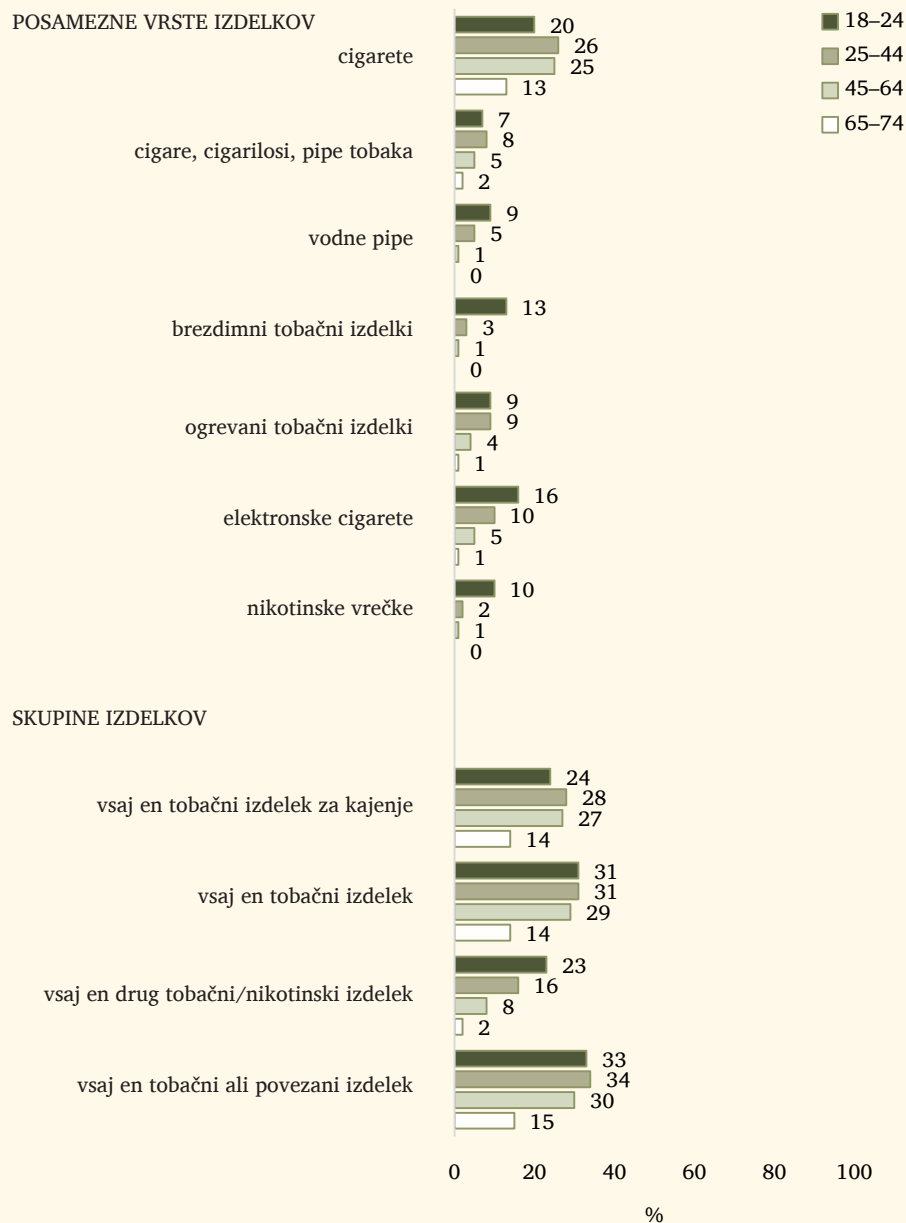
Vsak dan vsaj en tobačni ali povezani izdelek kadi/uporablja približno petina anketirancev, pri čemer ni razlik med spoloma (Slika 3). Statistično značilne razlike med spoloma so prisotne v deležih kadilcev/uporabnikov vodnih pip, brezdimnih tobačnih izdelkov, elektronskih cigaret, nikotinskih vrečk – v vseh primerih so deleži statistično značilno višji med anketiranimi moškimi kot ženskami.

Slika 3: Dnevno kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov kadarkoli v življenju med anketiranci, starimi 18–74 let, skupaj in po spolu.

Trenutno kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov po starosti

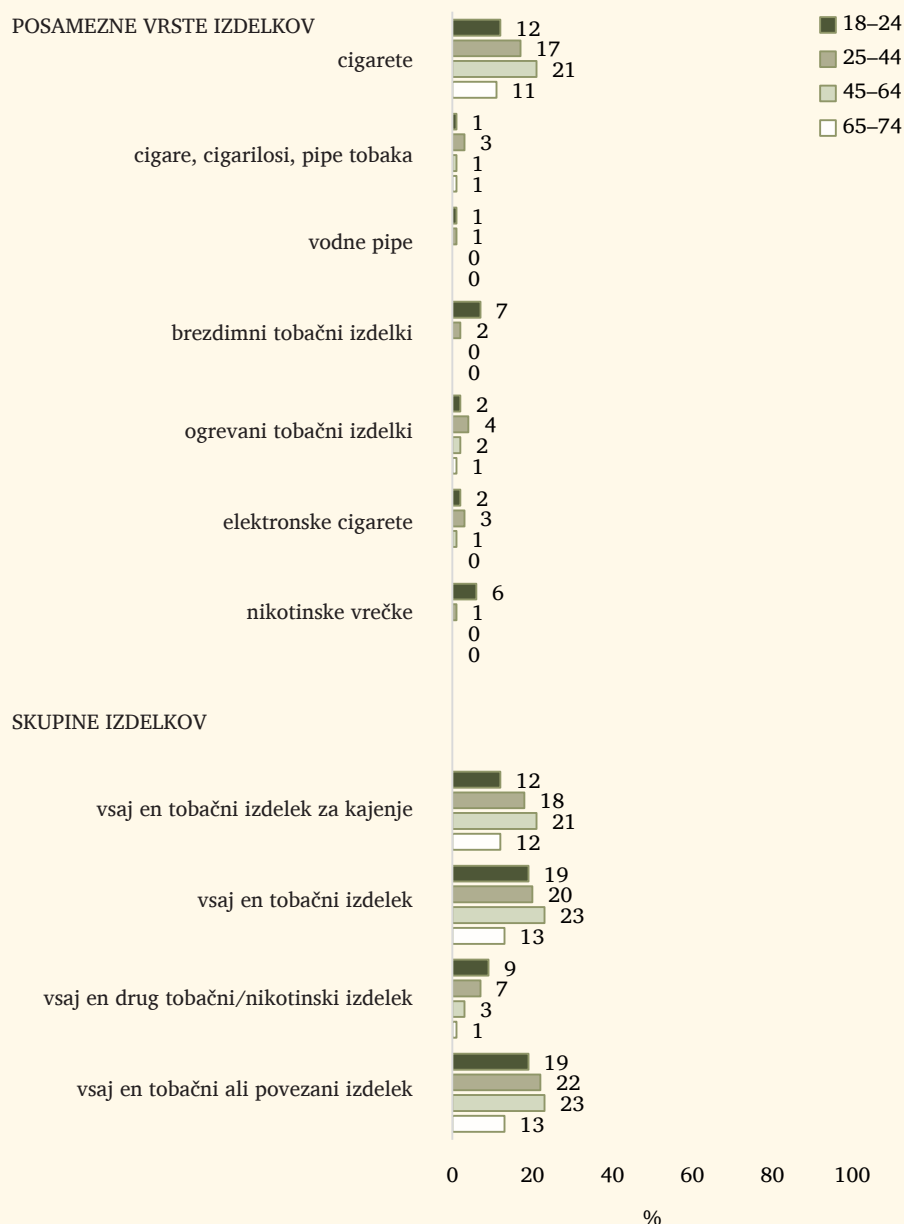
Trenutno kadi/uporablja vsaj en tobačni ali povezani izdelek tretjina anketirancev v najmlajših starostnih skupinah (18–24 in 25–44 let), skoraj tretjina v starostni skupini 45–64 let in približno sedmina anketirancev v najstarejši starostni skupini (65–74 let) (Slika 4). Pri vseh posameznih izdelkih in skupinah izdelkov se deleži statistično značilno razlikujejo glede na starost – deleži so praviloma statistično značilno višji v mlajših starostnih skupinah.

Slika 4: Trenutno kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov kadarkoli v življenju med anketiranci, starimi 18–74 let, po starostnih skupinah.

Dnevno kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov po starosti

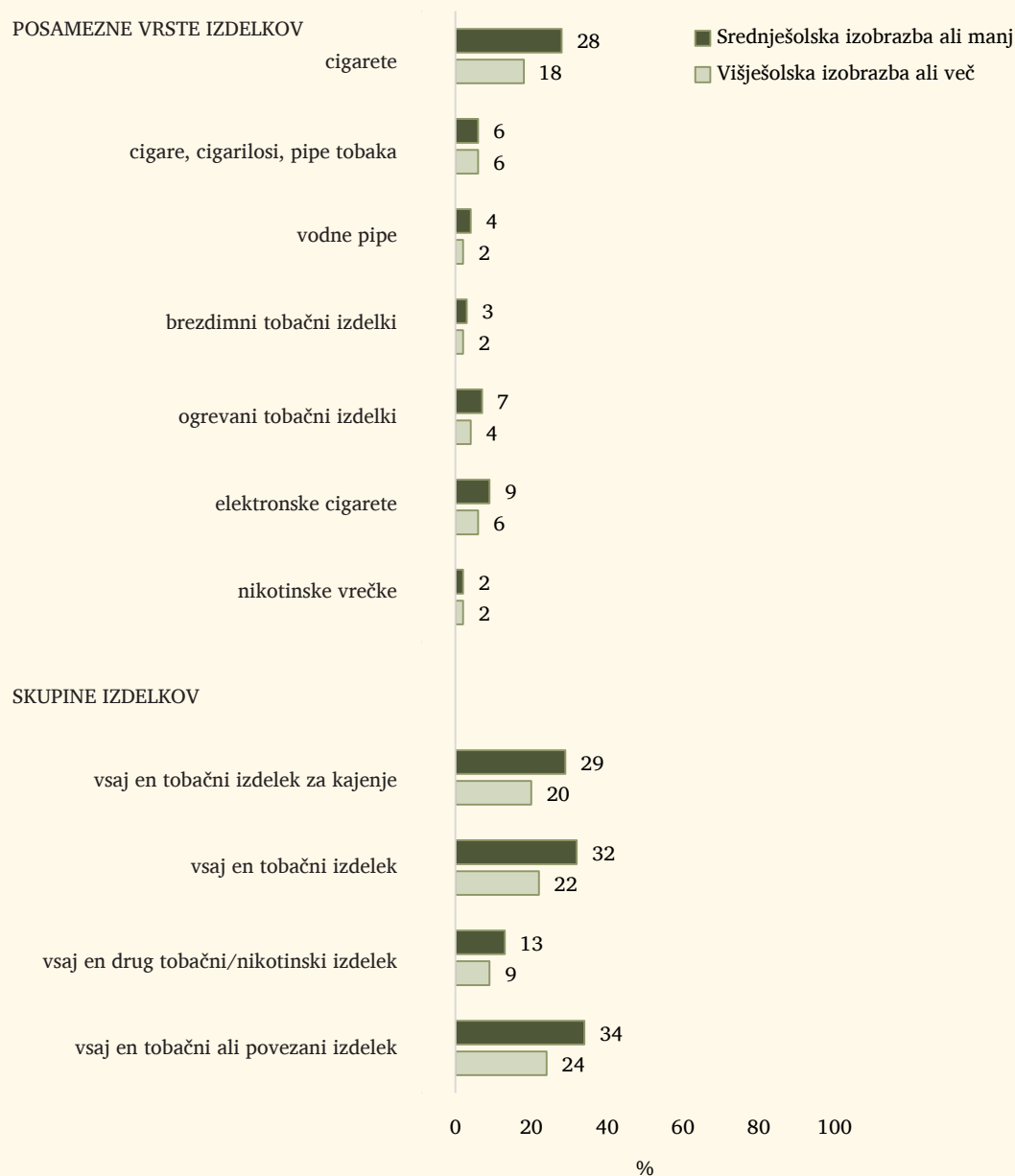
Vsak dan kadi/uporablja vsaj en tobačni ali povezani izdelek skoraj petina anketirancev v najmlajši starostni skupini (18–24 let), nekaj več kot petina anketirancev v starostnih skupinah 25–44 in 45–64 let ter približno osmina anketirancev v najstarejši starostni skupini (65–74 let) (Slika 5). Pri vseh posameznih izdelkih in skupinah izdelkov se deleži statistično značilno razlikujejo glede na starost – deleži so praviloma statistično značilno nižji v najstarejši starostni skupini.

Slika 5: Dnevno kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov kadarkoli v življenju med anketiranci, starimi 18–74 let, po starostnih skupinah.

Neenakosti v trenutnem kajenju/uporabi različnih tobačnih in povezanih izdelkov

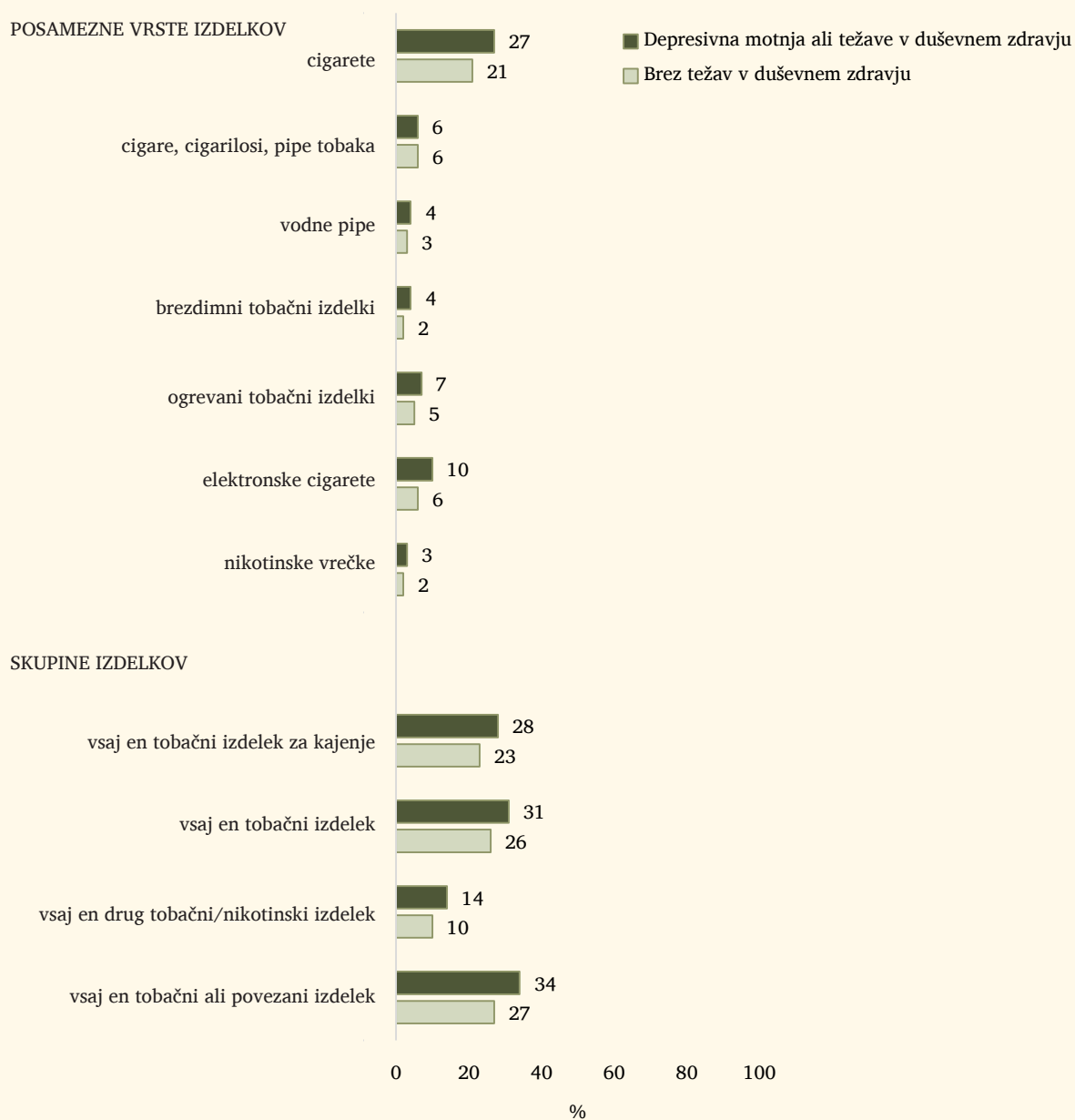
Kajenje/uporaba večine posameznih izdelkov in skupin izdelkov kadarkoli v življenju, trenutno in dnevno, se statistično značilno razlikuje glede na stopnjo izobrazbe, zaposlitveni status in glede na to, ali anketiravec živi sam ali ne. Trenutno kadi/uporablja vsaj enega od različnih tobačnih in povezanih izdelkov približno tretjina anketirancev s srednješolsko izobrazbo ali manj ter četrtnina anketirancev z višješolsko izobrazbo ali več (Slika 6). Deleži trenutnih kadilcev/uporabnikov se statistično značilno razlikujejo glede na stopnjo izobrazbe pri večini posameznih izdelkov (razen drugih izdelkov za kajenje, vodnih pip in nikotinskih vrečk) in vseh skupinah izdelkov – odstotki so statistično značilno višji med anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj.

Slika 6: Dnevno kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov kadarkoli v življenju med anketiranci, starimi 18–74 let, po stopnji izobrazbe.

Kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov glede na prisotnost depresivne motnje ali težav v duševnem zdravju

Kajenje/uporaba večine posameznih izdelkov in skupin izdelkov kadarkoli v življenju, trenutno in dnevno, se razlikuje glede na prisotnost depresivne motnje ali težav v duševnem zdravju. Odstotki uporabnikov so praviloma statistično značilno višji med anketiranci, ki imajo depresivno motnjo ali težave v duševnem zdravju, kot med tistimi, ki težav v duševnem zdravju nimajo. Trenutno kadi/uporablja vsaj enega od različnih tobačnih in povezanih izdelkov približno tretjina anketirancev z depresivno motnjo ali težavami v duševnem zdravju in nekaj več kot petina anketirancev brez težav v duševnem zdravju (Slika 7). Odstotki trenutnih uporabnikov so statistično značilno višji med anketiranci z depresivno motnjo ali težavami v duševnem zdravju kot med tistimi brez pri cigaretah, ogrevanih tobačnih izdelkih, elektronskih cigaretah, nikotinskih vrečkah, tobačnih izdelkih, drugih tobačnih/nikotinskih izdelkih, tobačnih ali povezanih izdelkih.

Slika 7: Dnevno kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov kadarkoli v življenju med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na prisotnost depresivne motnje ali težav v duševnem zdravju.

Vpliv nedavno uvedenih zakonodajnih ukrepov na opuščanje in poskuse opustitve kajenja cigaret

Med bivšimi kadilci cigaret, ki so opustili kajenje cigaret med leti 2017 in 2022, jih je 14 % navedlo, da so jih v tem obdobju uvedeni zakonodajni ukrepi – to so velika slikovna zdravstvena opozorila, enotna embalaža in prepoved značilnih arom (vsi ukrepi veljajo za cigarete in tobaka za zvijanje) – zelo ali kar precej spodbudili k opustitvi kajenja cigaret. Podatki nakazujejo, da sta imela večji vpliv na opustitev kajenja cigaret enotna embalaža in prepoved značilne arome mentola kot velika slikovna zdravstvena opozorila in prepoved vseh ostalih značilnih arom.

Med anketiranimi kadilci cigaret, ki so v zadnjih nekaj letih vsaj enkrat poskusili opustiti kajenje cigaret, pa jih je 25 % navedlo, da so jih zgoraj navedeni ukrepi zelo ali kar precej spodbudili k poskusu opustitve kajenja cigaret.

Mnenja o škodljivosti in zasvojljivosti ogrevanih tobačnih izdelkov in elektronskih cigaret

Da so tobačni izdelki za kajenje zelo ali kar precej škodljivi za zdravje, meni večina (89 %) anketirancev, za ogrevane tobačne izdelke so takega mnenja tri četrtine (75 %) anketirancev, za elektronske cigarete pa manj kot tri četrtine (72 %). Da so ti izdelki malo ali nič škodljivi za zdravje, pa meni nekaj manj kot desetina (9 %) za tobačne izdelke za kajenje, manj kot desetina (7 %) za ogrevane tobačne izdelke in nekaj več kot desetina (12 %) za elektronske cigarete. Okoli 2 % anketirancev sta glede škodljivosti tobačnih izdelkov za kajenje označila odgovor *Ne vem*, pri ogrevanih tobačnih izdelkih pa kar približno šestina (17 %) anketirancev in pri elektronskih cigaretah prav tako približno šestina (16 %).

V primerjavi s cigaretami so po mnenju nekaj manj kot polovice (44 %) anketirancev ogrevani tobačni izdelki enako škodljivi, za elektronske cigarete tako meni polovica (49 %). Da so ti izdelki bolj škodljivi kot cigarete, meni za ogrevane tobačne izdelke nekaj manj kot petina (18 %) in za elektronske cigarete približno šestina (16 %) anketirancev, da so manj škodljivi pa več kot četrtina (28 %) oziroma približno šestina (17 %). Na vprašanje o škodljivosti je z *Ne vem* odgovorila desetina (10 %) anketirancev za ogrevane tobačne izdelke in nekaj manj kot petina (18 %) za elektronske cigarete.

V primerjavi s cigaretami so po mnenju približno polovice (52 %) anketirancev ogrevani tobačni izdelki enako zasvojljivi, prav tako elektronske cigarete (56 %). Da so ti izdelki bolj zasvojljivi kot cigarete, meni za oba izdelka okoli desetina anketirancev (10 % za ogrevane tobačne izdelke in 9 % za elektronske cigarete), da so manj zasvojljivi, pa za ogrevane tobačne izdelke meni približno dvajsetina (6 %) in za elektronske cigarete nekaj več kot desetina (12 %) anketirancev. Da ti izdelki ne zasvojijo uporabnikov, je za oba izdelka odgovorilo okoli 1 % anketirancev, medtem ko je z *Ne vem* odgovorila skoraj tretjina (31 %) za ogrevane tobačne izdelke in nekaj več kot petina (22 %) za elektronske cigarete.

Mnenja o učinkovitosti ogrevanih tobačnih izdelkov in elektronskih cigaret kot pripomočkov za opuščanje kajenja

Približno polovica anketirancev (53 %) meni, da ogrevani tobačni izdelki niso učinkoviti pripomočki za opuščanje kajenja, za elektronske cigarete pa skoraj dve tretjini anketirancev (62 %). Anketirancev, ki verjamejo, da so ti izdelki učinkoviti pripomočki za opuščanje kajenja, je približno dvajsetina (6 %) pri ogrevanih tobačnih izdelkih, pri elektronskih cigaretah pa približno desetina (9 %). Znatni odstotki anketirancev so glede učinkovitosti ogrevanih tobačnih izdelkov in elektronskih cigaret kot pripomočkov za opuščanje kajenja odgovorili z *Ne vem*, in sicer 41 % za ogrevane tobačne izdelke, za elektronske cigarete nekaj manj kot tretjina (29 %).

Izpostavljenost aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih prostorih

Aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret je v zaprtih prostorih izpostavljena nekaj več kot polovica (53 %) anketirancev, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, 8 % vsaj tedensko, 45 % redkeje kot tedensko. Odstotek izpostavljenih se statistično značilno znižuje s starostjo in je statistično značilno višji med moškimi kot ženskami. Vsak dan so v zaprtih prostorih aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret izpostavljeni 4 % anketirancev, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in elektronske cigarete. Tudi odstotek dnevno izpostavljenih je statistično značilno višji med anketiranci v mlajših starostnih skupinah.

Uporaba ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih prostorih domačega bivalnega okolja (anketiranec, drugi člani gospodinjstva ali obiskovalci)

Med anketiranci, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, jih približno četrtnina (24 %) poroča, da v zaprtih prostorih njihovega domačega bivalnega okolja oni, drugi člani gospodinjstva ali obiskovalci uporabljajo ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, predvsem o tem poročajo tisti iz mlajših starostnih skupin. Vsaj tedensko se ti izdelki uporabljajo v domačih bivalnih prostorih pri 6 %, redkeje kot tedensko pa pri 18 % anketirancev. O dnevni uporabi ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih prostorih njihovega domačega bivalnega okolja pa poročajo nekaj manj kot 4 % anketirancev, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, predvsem tisti iz mlajših starostnih skupin. Pri tem ni razlik glede na to, ali v teh prostorih bivajo mladoletni otroci ali pa osebe, ki spadajo v tvegano skupino (starejše od 65 let in več in ali s kroničnimi obolenji).

Mnenje o škodljivosti izpostavljenosti aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih prostorih

Približno dve tretjini anketirancev (68 %), ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, menita, da je izpostavljenost aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih prostorih škodljiva za zdravje, približno četrtnina (26 %) je neodločena, nekaj več kot dvajsetina (6 %) pa jih meni, da tovrstna izpostavljenost ni škodljiva zdravju.

Opaznost uporabe ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v različnih zaprtih prostorih v zadnjih 12 mesecih

Največ anketirancev, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in elektronske cigarete, to je skoraj tretjina (31 %), poroča, da so opazili uporabo ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v gostinskih lokalih, barih ali klubih. Približno vsak osmi (13 %) poroča o uporabi teh izdelkov na delovnem mestu, približno desetina (9 %) pa v domačem bivalnem okolju.

Viri informacij o ogrevanih tobačnih izdelkih, elektronskih cigaretah in nikotinskih vrečkah

Več kot tretjina (39 %) anketirancev, ki so že slišali za te izdelke, poroča, da o ogrevanih tobačnih izdelkih, elektronskih cigaretah in nikotinskih vrečkah pridobiva informacije na spletu, nekaj manj kot tretjina (31 %) od prijateljev in sorodnikov, petina (20 %) pri uporabnikih teh izdelkov, približno šestina (17 %) na družbenih omrežjih, kar so vse praviloma neverodostojni viri informacij o teh izdelkih. Le 5 % jih posega po strokovni literaturi in 3 % po informacijah profesionalnih organizacij oziroma ustanov, ki so verodostojni viri.

Skoraj vsi anketiranci (97 %), ki so že slišali za te izdelke, za pridobivanje informacij o ogrevanih tobačnih izdelkih, elektronskih cigaretah in nikotinskih vrečkah uporabljajo predvsem neverodostojne vire – nekaj manj kot tretjina (31 %) jih uporablja izključno neverodostojne vire in skoraj dve tretjini (65 %) več neverodostojnih virov. Predvsem verodostojne vire uporabljajo približno 3 % anketirancev, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in elektronske cigarete, a tudi večina teh verodostojne vire kombinira z neverodostojnimi.

UVOD V PUBLIKACIJO

V Sloveniji redno izvajamo raziskave za spremljanje stanja na področju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov med prebivalci Slovenije. V času, ko ni večjih nacionalno reprezentativnih raziskav, smo za oceno stanja vprašanja o tem področju vključili v spletno raziskavo SI-PANDA.

V Sloveniji se v zadnjih desetletjih pojavljajo različne vrste tobačnih in nikotinskih izdelkov; uporabo vseh različnih v Sloveniji prisotnih izdelkov smo vključili v raziskavo. Poleg tega pa smo v raziskavi tudi prvič pridobili podatke za Slovenijo o opuščanju kajenja in poskusih opustitve kajenja cigaret v povezavi z več novimi zakonodajnimi ukrepi, mnenja o škodljivosti in zasvojljivosti ogrevanih tobačnih izdelkov in elektronskih cigaret ter mnenja o učinkovitosti obeh omenjenih izdelkov kot pripomočkov za opuščanje kajenja, o izpostavljenosti aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih prostorih, uporabi ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih prostorih domačega bivalnega okolja, mnenja o škodljivosti izpostavljenosti aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret, podatke o virih informacij o ogrevanih tobačnih izdelkih, elektronskih cigaretah in nikotinskih vrečkah ter o opaženosti uporabe ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v različnih vrstah zaprtih prostorov.

Izvedba raziskave je potekala v okviru projekta CRP V3-2237 z naslovom Ustvarjamo prihodnost brez tobaka in nikotina (UP-TiN).

Spletni naslov projekta: <https://nijz.si/projekti/kljucni-vidiki-na-podrocju-tobacnih-in-povezanih-izdelkov-s-poudarkom-na-noonakostih-ozavescanje-ter-predlogi-ukrepanja-za-slovenijo-brez-tobaka-in-nikotina-v3-2237/>.

METODOLOGIJA

Raziskava SI-PANDA je potekala v obliki spletne raziskave, v katero so vabljeni izbrani člani spletnega panela. V vsaki izvedbi spletne raziskave je sodeloval reprezentativni vzorec približno 1000 odraslih oseb, starih od 18 do vključno 74 let. Od decembra 2020 do aprila 2023 je bilo izvedenih 26 spletnih raziskav SI-PANDA, ki sta jih v imenu NIJZ izvajala Inštitut za raziskovanje trga in medijev, Mediana v prvi tretjini raziskav na vsaka dva tedna, od 13. izvedbe dalje pa je enkrat mesečno raziskavo izvajal Valicon. Podatki, predstavljeni v publikaciji, so uteženi po spolu, starostnih skupinah in statistični regiji.

Vprašanja s področja tobačnih in povezanih izdelkov so bila vključena v 22. in 23. izvedbo raziskave SI-PANDA, ki sta zaporedoma potekali od 22. 11. 2022 do 25. 11. 2022 na vzorcu 1033 odraslih oseb, starih od 18 do 74 let, ter od 14. 12. 2022 do 17. 12. 2022 na vzorcu 1014 odraslih oseb, starih od 18 do 74 let. Nekatera vprašanja so bila vključena v obe izvedbi raziskave, druga le v eno. Vprašanja, ki so bila vključena v obe izvedbi, so vprašanja o uporabi različnih tobačnih in povezanih izdelkov ter vprašanja o opuščanju kajenja in poskusih opustitve kajenja cigaret v povezavi z več novimi zakonodajnimi ukrepi. Vprašanja, ki so bila vključena v obe izvedbi, so analizirana tako, da so se združili odgovori iz obeh raziskav.

Podatke v publikaciji prikazujemo glede na spol, starost (starostne skupine 18–24, 25–44, 45–64 in 65–74 let), stopnjo dosežene izobrazbe (srednješolska ali manj, višješolska ali več), zaposlitveni status (delovno aktivni, neaktivni, brezposelni), glede na to, ali nekdo živi sam ali ne, glede na kohezijsko regijo, bivalno okolje (mestno, primestno, podeželsko) in prisotnost depresivne motnje ali težav v duševnem zdravju.

V raziskavi smo anketirance spraševali o uporabi različnih tobačnih in povezanih izdelkov. Poleg tobačnih izdelkov za kajenje (tovarniške cigarete, ročno zvite cigarete, cigarilosi, cigare, vodne pipe) so na trgu v Sloveniji dostopni še drugi izdelki, kot so elektronske cigarete, ogrevani tobačni izdelki, nikotinske vrečke in brezdimni tobačni izdelki. Izdelke smo združili v različne skupine: drugi tobačni izdelki za kajenje (cigare, cigarilosi, pipe tobaka); tobačni izdelki za kajenje (cigarete (tovarniške in/ali ročno zvite), cigare, cigarilosi, pipe tobaka, vodne pipe); tobačni izdelki (cigarete (tovarniške ali ročno zvite), cigare, cigarilosi, pipe tobaka, vodne pipe, brezdimni tobačni izdelki, ogrevani tobačni izdelki); drugi tobačni/nikotinski izdelki (elektronske cigarete, ogrevani tobačni izdelki, nikotinske vrečke); tobačni ali povezani izdelki (cigarete (tovarniške ali ročno zvite), cigare, cigarilosi, pipe tobaka, vodne pipe, brezdimni tobačni izdelki, ogrevani tobačni izdelki, elektronske cigarete, nikotinske vrečke).

Za analizo povezav med izbranimi spremenljivkami smo uporabili test hi-kvadrat (χ^2) ter Bonferronijev popravek. Na podlagi testa za primerjavo dveh deležev so se preverjale razlike v deležu odgovora med skupinami znotraj iste socio-demografske spremenljivke (npr. delež trenutnih kadilcev glede na starostne skupine – primerjave med vsemi različnimi pari starostnih skupin). Tudi tukaj je bil upoštevan Bonferronijev popravek za interpretacijo razlik in p-vrednosti. Za raven značilnosti smo v vseh primerih upoštevali vrednost statistične značilnosti $p < 0,05$. Vsote odstotkov pri določenih skupinah se zaradi zaokroževanja na decimalke lahko razlikujejo (npr. odstotek lahko presega ali pa je manjši od 100 %). Možnost drobitve podatkov na številnejše skupine je omejena z velikostjo vzorca. V publikaciji so v veliki meri objavljeni podatki, pri katerih je standardna napaka ocene deleža 5 % ali manj, kar pomeni, da je ocena dovolj natančna, zato je objavljena brez omejitve. V primeru več kot 5-odstotne standardne napake ocene je deležu dodana črka M kot *manj natančna ocena*. V kolikor določen pojav ni bil poročan, je to v tabeli označeno s črtico.

Raziskava ima določene omejitve. Možni sta pristranost izbora in pristranost samoporočanja. Morebitna pristranskost rezultatov bi lahko izhajala tudi iz tega, da se pri spletnem anketiranju soočamo z manjšim številom in slabšo odzivnostjo nižje izobraženih prebivalcev Slovenije, poleg tega pa spletni paneli temeljijo na prostovoljni osnovi oz. mora biti oseba včlanjena v panel, da lahko sodeluje v raziskavah take vrste, pogoj za to pa je običajno tudi dostop do interneta in računalniška pismenost. Primerjalne analize rezultatov spletne raziskave so sicer pokazale primernost uporabe spletne raziskave za dani namen v primerjavi s podatki iz Elektronskega registra cepljenih oseb in neželenih učinkov po cepljenju (eRCO) (Lavtar idr., 2022) ter tudi v primerjavi s presečnimi anketnimi podatki (Berzelak, 2022). Vsaka dva tedna oz. enkrat mesečno so bili

v reprezentativen vzorčni okvir naključno in proporcionalno, po izbranih demografskih značilnostih (spol, starost in statistična regija), glede na strukturo populacije, vabljeni izbrani člani spletnega panela. V vsaki izvedbi spletne raziskave je sodelovalo približno 1000 odraslih oseb, starih med 18 in 74 let. Raziskava o tobačnih in povezanih izdelkih je bila vključena v že obstoječo, SI-PANDA raziskavo, ki sicer raziskuje vplive pandemije covid-19 na življenje posameznikov. Ob koncu leta 2022, ko je bila raziskava o tobačnih in povezanih izdelkih vključena v spletno raziskavo SI-PANDA, pandemija covid-19 sicer ni bila v razcvetu, niti zaradi pandemije niso veljali nobeni posebni ukrepi, pa vendar bi lahko prišlo do pristranskosti odgovora zaradi drugačne tematike, kot bi jo anketiranec pričakoval glede na naslov SI-PANDA raziskave ter uvoda v njo. Pri analizah glede na stopnjo dosežene izobrazbe je potrebno upoštevati dejstvo, da je pri mlajših osebah možno, da so še v procesu izobraževanja, analize pa so izvedene glede na trenutno doseženo stopnjo izobraževanja. Zaradi obstoja mnogih tobačnih in povezanih izdelkov ter razločevanja med njimi, je bil pred vsakih vsebinskim sklopom tobaka in z njim povezanih izdelkov vključen uvod, ki je anketirancu povedal, katere izdelke naj ima v mislih pri odgovarjanju na naslednjih nekaj vprašanj. Razlago in opis izdelkov smo sicer poskušali čim bolj poenostaviti, vendar vseeno obstaja možnost, da anketiranci le-tega niso povsem upoštevali. Pri kazalniku kajenje/uporaba vsaj enega tobačnega izdelka za kajenje, vsaj enega tobačnega izdelka ali vsaj enega tobačnega ali povezanega izdelka (kadarkoli v življenju, trenutno, dnevno) so med izdelke vključene tudi vodne pipe. Pri teh smo anketirance spraševali o uporabi tobačnih pa tudi zeliščnih pripravkov in tako je v te kazalnike vključena tudi uporaba vodnih pip z zeliščnimi pripravki, zaradi česar so verjetno odstotki uporabnikov tobačnih izdelkov za kajenje nekoliko precenjeni. Podatka o tem, koliko je uporabe tobačnih in koliko zeliščnih pripravkov za vodne pipe, nimamo, a smo se odločili za vključitev vodnih pip v omenjene kazalnike za prikaz celokupne slike uporabe tobačnih izdelkov za kajenje, saj odstotki uporabnikov vodnih pip niso zanemarljivi. Za vključitev vodnih pip v omenjene kazalnike smo se odločili tudi zato, da bomo stanje na kazalniku med odraslimi primerjali s stanjem med mladostniki, ki so na voljo iz drugih raziskav. Kot zadnje vprašanje v spletni raziskavi smo dali anketirancem možnost, da nam pustijo sporočilo, če želijo. Na tematiko tobaka in povezanih izdelkov je bilo le nekaj komentarjev, v katerih so nas anketiranci spraševali, zakaj toliko vprašanj o kajenju oz. uporabi tobačnih in povezanih izdelkov, če so ob začetku tobačnega sklopa odgovorile, da ne kadijo. Ker tobačna industrija vpliva tako na kadilce kot tudi na nekadilce, je pomembno upoštevati vidik tudi tistih, ki tobačnih ali drugih izdelkov ne uporabljajo.

SLOVARČEK NAJPOGOSTEJE UPORABLJANIH POJMOV V PUBLIKACIJI

Posamezne vrste izdelkov:

- **cigareta** (zvitik tobaka, ovit v papir, polnjen z zdrobljenim tobakom, izdelan tovarniško ali ročno zvit);
- **cigarilos** (majhna cigara, ki je večja in debelejša kot cigareta, a manjša in tanjša kot cigara, z zunanjim ovojem iz naravnega tobaka, polnjena z zdrobljenim tobakom);
- **cigara** (večji zvitik tobaka z zunanjim ovojem iz naravnega tobaka in polnjen z zdrobljenim tobakom);
- **pipa tobaka** (kajenje tobaka s pomočjo pripomočka, to je pipe);
- **vodna pipa** (pripomoček za kajenje tobaka ali zeliščnih pripravkov);
- **brezdimni tobačni izdelki** (tobak za oralno uporabo (snus, fuge) v obliki majhnih vrečk, ki se jih namesti ob dlesen pod zgornjo ustnico; tobak za njuhanje ali žvečenje – uporabnik njuha (vdihava v nos) oziroma žveči);
- **ogrevani tobačni izdelki** (uporabnik vstavi posebej oblikovano, krajšo cigareto, ki vsebuje tobak, v napravo z baterijami, ta jo segreje, pri tem nastane aerosol, ki vsebuje nikotin in druge kemične snovi, in ga uporabnik vdihuje);
- **elektronske cigarete** (s pomočjo baterije segrevajo tekočino, ki vsebuje nikotin (nekatero tekočino nikotina ne vsebujejo), vlažilce, arome, vodo in druge snovi, pri tem nastane aerosol, ki ga uporabnik vdihuje);
- **nikotinske vrečke** (vsebujejo nikotin, arome, sladila in polnila, so v obliki majhnih belih vrečk, ki se jih namesti ob dlesen pod zgornjo ustnico).

Skupine izdelkov:

- **drugi tobačni izdelki za kajenje** (cigare, cigarilosi, pipe tobaka);
- **tobačni izdelki za kajenje** (cigarete (tovarniške in/ali ročno zvite), cigare, cigarilosi, pipe tobaka, vodne pipe);
- **tobačni izdelki** (cigarete (tovarniške ali ročno zvite), cigare, cigarilosi, pipe tobaka, vodne pipe, brezdimni tobačni izdelki, ogrevani tobačni izdelki);
- **drugi tobačni/nikotinski izdelki** (elektronske cigarete, ogrevani tobačni izdelki, nikotinske vrečke);
- **tobačni ali povezani izdelki** (cigarete (tovarniške ali ročno zvite), cigare, cigarilosi, pipe tobaka, vodne pipe, brezdimni tobačni izdelki, ogrevani tobačni izdelki, elektronske cigarete, nikotinske vrečke).

Uporaba in pogostost uporabe:

- **kadil/uporabil kadarkoli v življenju** (kadil/uporabil izdelek vsaj enkrat v življenju);
- **trenutno kajenje/uporaba** (izdelek kadi/uporablja trenutno, vsak dan ali občasno);
- **dnevno kajenje/uporaba** (izdelek trenutno kadi/uporablja vsak dan);
- **občasno kajenje/uporaba** (izdelek trenutno kadi/uporablja občasno oziroma redkeje kot vsak dan).

CIGARETE

(tovarniške in/ali ročno zvite)

Kadilci cigaret kadarkoli v življenju

Kadarkoli v življenju je cigarete kadila polovica (50 %) anketirancev (Tabela 1). Odstotki kadilcev cigaret kadarkoli v življenju so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v starostnih skupinah 25–44, 45–64 in 65–74 let kot med tistimi v najmlajši starostni skupini (18–24 let);
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki živijo v Vzhodni Sloveniji, kot med tistimi, ki živijo v Zahodni Sloveniji.

Trenutni (dnevni, občasni) in bivši kadilci cigaret

Trenutno kadi cigarete nekaj manj kot četrtnina (23 %) anketirancev, nekaj več kot četrtnina (27 %) pa je bivših kadilcev cigaret (Tabela 2). Odstotki trenutnih kadilcev cigaret so statistično značilno višji med:

- anketiranci v starostnih skupinah 18–24, 25–44 in 45–64 let kot med tistimi v najstarejši starostni skupini (65–74 let);
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo;
- aktivnimi in brezposelnimi anketiranci kot med neaktivnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki živijo v mestnem okolju, kot med tistimi, ki živijo v podeželskem ali primestnem bivalnem okolju;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Dnevno kadi cigarete približno vsak šesti (17 %) anketiranec, občasno pa približno vsak dvajseti (6 %) (Tabela 2). Odstotki dnevnih kadilcev so statistično značilno višji med:

- anketiranci v starostnih skupinah 25–44 in 45–64 let kot med tistimi v najmlajši (18–24 let) in najstarejši starostni skupini (65–74 let);
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo;
- aktivnimi in brezposelnimi anketiranci kot med neaktivnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki živijo v mestnem okolju, kot med tistimi, ki živijo v podeželskem ali primestnem bivalnem okolju;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Tabela 1: Odstotki kadilcev cigaret kadarkoli v življenju in tistih, ki jih niso nikoli kadili, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Kadili cigarete kadarkoli v življenju	Nikoli kadili cigaret
		%	%
Skupaj (n = 2047)		50,2	49,8
Spol	Moški	53,4	46,6
	Ženski	46,8	53,2
Starostne skupine	18–24 let	37,6	62,4
	25–44 let	48,2	51,8
	45–64 let	54,3	45,7
	65–74 let	51,8	48,2
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	^M 30,6	^M 69,4
	Moški, 25–44 let	53,0	47,0
	Moški, 45–64 let	57,7	42,3
	Moški, 65–74 let	57,0	43,0
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	^M 45,4	^M 54,6
	Ženske, 25–44 let	42,6	57,4
	Ženske, 45–64 let	50,7	49,3
	Ženske, 65–74 let	46,9	53,1
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	55,8	44,2
	Višješolska izobrazba ali več	44,0	56,0
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	60,1	39,9
	Moški, višješolska izobrazba ali več	45,4	54,6
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	50,9	49,1
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	42,6	57,4
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	50,0	50,0
	Neaktivni	50,9	49,1
	Brezposelni	^M 46,8	^M 53,2
Živi sam	Ne	48,5	51,5
	Da	62,8	37,2
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	52,2	47,8
	Zahodna Slovenija	48,0	52,0
Bivalno okolje	Podeželsko	47,7	52,3
	Primestno	50,8	49,2
	Mestno	52,3	47,7
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	50,9	49,1
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	49,8	50,2

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

^M manj natančna ocena.

Tabela 2: Odstotki trenutnih (dnevni in občasni) in bivših kadilcev cigaret, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Trenutni kadilci cigaret	Trenutni dnevni kadilci cigaret	Trenutni občasni kadilci cigaret	Bivši kadilci cigaret
		%	%	%	%
Skupaj (n = 2047)		23,1	17,2	5,9	27,1
Spol	Moški	22,9	17,0	5,9	30,5
	Ženski	23,3	17,4	5,9	23,5
Starostne skupine	18–24 let	20,4	11,6	8,7	17,2
	25–44 let	25,8	17,5	8,4	22,3
	45–64 let	25,4	20,6	4,8	28,9
	65–74 let	13,1	11,4	1,7	38,7
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	14,4	7,0	7,5	16,2
	Moški, 25–44 let	27,8	19,5	8,3	25,2
	Moški, 45–64 let	25,0	20,4	4,6	32,7
	Moški, 65–74 let	10,6	8,0	2,5	46,5
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	27,0	16,8	10,1	18,4
	Ženske, 25–44 let	23,6	15,1	8,5	19,1
	Ženske, 45–64 let	25,8	20,9	4,9	25,0
	Ženske, 65–74 let	15,4	14,4	1,0	31,5
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	27,6	21,6	6,1	28,2
	Višješolska izobrazba ali več	18,1	12,3	5,7	25,9
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	26,7	20,3	6,4	33,4
	Moški, višješolska izobrazba ali več	18,3	13,0	5,3	27,1
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	28,7	23,0	5,7	22,3
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	17,8	11,7	6,1	24,8
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	25,9	19,0	6,9	24,1
	Neaktivni	17,5	13,7	3,8	33,4
	Brezposelni	27,1	18,6	8,6	19,6
Živi sam	Ne	21,6	15,9	5,7	26,9
	Da	34,2	26,7	7,6	28,5
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	24,4	17,9	6,5	27,8
	Zahodna Slovenija	21,6	16,4	5,2	26,4
Bivalno okolje	Podeželsko	21,4	15,4	6,0	26,3
	Primestno	20,9	15,3	5,6	29,9
	Mestno	26,0	20,0	6,0	26,3
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	21,1	15,8	5,3	28,8
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	27,5	20,2	7,3	23,4

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

DRUGI TOBAČNI IZDELKI ZA KAJENJE (cigare, cigarilosi, pipe tobaka)

Kadilci drugih tobačnih izdelkov za kajenje kadarkoli v življenju

Kadarkoli v življenju je druge tobačne izdelke za kajenje kadila nekaj več kot petina (22 %) anketirancev (Tabela 3). Odstotki kadilcev drugih tobačnih izdelkov kadarkoli v življenju so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v starostnih skupinah 25–44, 45–64 in 65–74 let kot med tistimi v najmlajši starostni skupini (18–24 let);
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- aktivnimi in neaktivnimi anketiranci kot med brezposelnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami.

Trenutni (dnevni, občasni) in bivši kadilci drugih tobačnih izdelkov za kajenje

Trenutno kadi druge tobačne izdelke za kajenje približno vsak dvajseti (6 %) anketiranec, približno šestina (16 %) pa je bivših kadilcev teh izdelkov (Tabela 4). Odstotki trenutnih kadilcev so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v starostnih skupinah 18–24, 25–44 in 45–64 let kot med tistimi v najstarejši starostni skupini (65–74 let);
- aktivnimi anketiranci kot med neaktivnimi in brezposelnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami.

Dnevno kadi druge tobačne izdelke približno 2 % anketirancev, občasno pa 4 % (Tabela 4). Odstotki dnevnih kadilcev so statistično značilno višji med:

- anketiranci v starostni skupini 25–44 let kot med tistimi v ostalih starostnih skupinah (18–24, 45–64 in 65–74 let);
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami.

Tabela 3: Odstotki kadilcev drugih tobačnih izdelkov za kajenje kadarkoli v življenju in tistih, ki jih niso nikoli kadili, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Kadili druge tobačne izdelke za kajenje kadarkoli v življenju %	Nikoli kadili drugih tobačnih izdelkov za kajenje %
Skupaj (n = 2047)		21,7	78,3
Spol	Moški	28,1	71,9
	Ženski	15,0	85,0
Starostne skupine	18–24 let	17,0	83,0
	25–44 let	23,2	76,8
	45–64 let	21,1	78,9
	65–74 let	22,6	77,4
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	15,7	84,3
	Moški, 25–44 let	28,5	71,5
	Moški, 45–64 let	28,4	71,6
	Moški, 65–74 let	33,9	66,1
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	18,4	81,6
	Ženske, 25–44 let	17,1	82,9
	Ženske, 45–64 let	13,6	86,4
	Ženske, 65–74 let	12,3	87,7
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	24,3	75,7
	Višješolska izobrazba ali več	18,9	81,1
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	33,4	66,6
	Moški, višješolska izobrazba ali več	21,8	78,2
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	14,0	86,0
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	16,0	84,0
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	21,8	78,2
	Neaktivni	22,4	77,6
	Brezposelni	14,8	85,2
Živi sam	Ne	20,5	79,5
	Da	31,1	68,9
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	22,7	77,3
	Zahodna Slovenija	20,6	79,4
Bivalno okolje	Podeželsko	20,0	80,0
	Primestno	23,2	76,8
	Mestno	22,6	77,4
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	20,6	79,4
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	22,3	77,7

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

Tabela 4: Odstotki trenutnih (dnevni in občasni) in bivših kadilcev drugih tobačnih izdelkov za kajenje, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Trenutni kadilci drugih tobačnih izdelkov za kajenje	Trenutni dnevni kadilci drugih tobačnih izdelkov za kajenje	Trenutni občasni kadilci drugih tobačnih izdelkov za kajenje	Bivši kadilci drugih tobačnih izdelkov za kajenje
		%	%	%	%
Skupaj (n = 2047)		5,8	1,9	4,0	15,9
Spol	Moški	6,6	2,1	4,5	21,4
	Ženski	5,0	1,6	3,4	10,0
Starostne skupine	18–24 let	7,4	1,1	6,4	9,5
	25–44 let	8,4	3,2	5,2	14,8
	45–64 let	4,9	1,0	3,8	16,3
	65–74 let	1,7	1,4	0,3	20,9
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	7,0	1,1	5,9	8,6
	Moški, 25–44 let	9,3	3,7	5,6	19,2
	Moški, 45–64 let	5,4	0,7	4,7	22,9
	Moški, 65–74 let	3,0	2,3	0,7	30,9
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	7,9	1,1	6,8	10,5
	Ženske, 25–44 let	7,3	2,6	4,7	9,8
	Ženske, 45–64 let	4,3	1,3	2,9	9,3
	Ženske, 65–74 let	0,5	0,5	-	11,8
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	5,9	2,3	3,6	18,4
	Višješolska izobrazba ali več	5,8	1,4	4,3	13,1
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	7,3	2,2	5,1	26,1
	Moški, višješolska izobrazba ali več	5,9	2,1	3,9	15,9
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	4,3	2,4	2,0	9,6
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	5,6	0,8	4,8	10,4
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	7,1	2,0	5,1	14,7
	Neaktivni	3,8	1,5	2,3	18,7
	Brezposelni	3,4	2,3	1,2	11,3
Živi sam	Ne	5,2	1,5	3,6	15,3
	Da	11,0	4,3	6,7	20,1
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	6,2	1,9	4,3	16,5
	Zahodna Slovenija	5,4	1,8	3,6	15,2
Bivalno okolje	Podeželsko	5,5	1,5	4,0	14,5
	Primestno	6,3	1,5	4,9	16,9
	Mestno	5,9	2,4	3,4	16,7
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	5,8	1,7	4,2	16,4
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	5,8	2,3	3,6	14,7

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

- ni pojava.

VODNE PIPE S TOBAKOM ALI ZELIŠČNIMI PRIPRAVKI (šiša, nargila, shisha)

Kadilci vodne pipe kadarkoli v življenju

Kadarkoli v življenju je vodne pipe kadil približno vsak sedmi (14 %) anketiranec (Tabela 5). Odstotki kadilcev vodnih pip kadarkoli v življenju so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v obeh mlajših starostnih skupinah (18–24 let in 25–44 let) kot med tistimi v obeh starejših starostnih skupinah (45–64 in 65–74 let);
- aktivnimi in brezposelnimi anketiranci kot med neaktivnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci iz mestnega in primestnega okolja kot med tistimi, ki živijo v podeželskem bivalnem okolju.

Trenutni (dnevni in občasni) in bivši kadilci vodnih pip

Trenutno kadijo vodne pipe približno 3 % anketirancev, približno desetina (11 %) je bivših kadilcev vodnih pip (Tabela 6). Odstotki trenutnih kadilcev vodnih pip so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v obeh mlajših starostnih skupinah (18–24 let in 25–44 let) kot med tistimi v obeh starejših starostnih skupinah (45–64 in 65–74 let);
- aktivnimi in brezposelnimi anketiranci kot med neaktivnimi anketiranci;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci iz mestnega okolja kot med tistimi, ki živijo v podeželskem bivalnem okolju.

Dnevno kadi vodne pipe manj kot 1 % anketirancev, občasno pa skoraj 3 % (Tabela 6). Odstotki dnevnih kadilcev vodnih pip so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v starostni skupini 25–44 let kot med tistimi v obeh starejših starostnih skupinah (45–64 in 65–74 let);
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami.

Tabela 5: Odstotki kadilcev vodnih pip kadarkoli v življenju, tistih, ki jih niso nikoli kadili, in tistih, ki še niso slišali zanje, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Kadili vodne pipe kadarkoli v življenju %	Nikoli kadili vodnih pip %	Niso še slišali za vodne pipe %
Skupaj (n = 2047)		13,8	83,8	2,4
Spol	Moški	15,7	81,8	2,5
	Ženski	11,7	85,9	2,4
Starostne skupine	18–24 let	18,7	78,5	2,8
	25–44 let	22,0	76,4	1,7
	45–64 let	9,0	88,7	2,3
	65–74 let	4,5	91,4	4,1
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	16,2	81,4	2,4
	Moški, 25–44 let	24,8	73,6	1,6
	Moški, 45–64 let	10,4	87,2	2,5
	Moški, 65–74 let	6,8	88,7	4,6
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	21,4	75,3	3,4
	Ženske, 25–44 let	18,7	79,6	1,7
	Ženske, 45–64 let	7,6	90,2	2,2
	Ženske, 65–74 let	2,5	93,9	3,6
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	13,0	83,7	3,3
	Višješolska izobrazba ali več	14,7	83,9	1,4
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	15,4	81,2	3,4
	Moški, višješolska izobrazba ali več	16,1	82,6	1,4
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	10,2	86,6	3,2
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	13,3	85,2	1,5
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	16,2	82,0	1,8
	Neaktivni	8,7	87,6	3,7
	Brezposelni	19,5	79,2	1,2
Živi sam	Ne	13,3	84,5	2,2
	Da	17,7	78,4	3,9
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	12,9	84,5	2,7
	Zahodna Slovenija	14,8	83,1	2,1
Bivalno okolje	Podeželsko	11,1	86,5	2,3
	Primestno	16,1	81,3	2,6
	Mestno	15,1	82,4	2,4
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	13,4	84,2	2,4
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	14,6	82,9	2,5

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

Tabela 6: Odstotki trenutnih (dnevni in občasni) in bivših kadilcev vodnih pip, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Trenutni kadilci vodnih pip	Trenutni dnevni kadilci vodnih pip	Trenutni občasni kadilci vodnih pip	Bivši kadilci vodnih pip
		%	%	%	%
Skupaj (n = 2047)		3,1	0,4	2,7	10,7
Spol	Moški	4,2	0,7	3,5	11,5
	Ženski	1,8	-	1,8	9,9
Starostne skupine	18–24 let	8,6	0,7	7,9	10,1
	25–44 let	5,1	0,8	4,3	16,8
	45–64 let	1,1	0,0	1,1	7,9
	65–74 let	0,2	-	0,2	4,3
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	6,2	1,2	4,9	10,1
	Moški, 25–44 let	8,0	1,5	6,5	16,8
	Moški, 45–64 let	1,8	0,0	1,8	8,6
	Moški, 65–74 let	-	-	-	6,8
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	11,3	-	11,3	10,1
	Ženske, 25–44 let	1,9	-	1,9	16,8
	Ženske, 45–64 let	0,3	-	0,3	7,3
	Ženske, 65–74 let	0,5	-	0,5	2,0
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	3,6	0,6	3,0	9,4
	Višješolska izobrazba ali več	2,5	0,1	2,4	12,2
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	4,7	1,1	3,6	10,7
	Moški, višješolska izobrazba ali več	3,7	0,2	3,5	12,4
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	2,3	-	2,3	7,8
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	1,3	-	1,3	12,0
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	3,6	0,5	3,1	12,6
	Neaktivni	2,1	0,2	1,9	6,6
	Brezposelni	3,6	-	3,6	15,9
Živi sam	Ne	2,6	0,2	2,5	10,6
	Da	6,2	1,7	4,5	11,4
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	3,2	0,5	2,7	9,7
	Zahodna Slovenija	2,9	0,2	2,7	11,8
Bivalno okolje	Podeželsko	3,8	0,6	3,2	7,3
	Primestno	3,6	-	3,6	12,5
	Mestno	2,0	0,3	1,8	13,1
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	2,8	0,4	2,4	10,6
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	3,6	0,3	3,3	11,0

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

- ni pojava.

BREZDIMNI TOBAČNI IZDELKI

(tobak za oralno uporabo (snus, fuge), tobak za žvečenje, tobak za njuhanje)

Uporabniki brezdimnih tobačnih izdelkov kadarkoli v življenju

Kadarkoli v življenju je uporabil brezdimne tobačne izdelke približno vsak trinajsti (8 %) anketiranec (Tabela 7). Odstotki uporabnikov brezdimnih tobačnih izdelkov kadarkoli v življenju so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v najmlajši starostni skupini (18–24 let) kot med tistimi v preostalih starostnih skupinah (25–44, 45–64 in 65–74 let);
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- med aktivnimi anketiranci kot med neaktivnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Trenutni (dnevni, občasni) in bivši uporabniki brezdimnih tobačnih izdelkov

Trenutno uporabljajo brezdimne tobačne izdelke približno 3 % anketirancev, približno dvajsetina (5 %) pa je bivših uporabnikov (Tabela 8). Odstotki trenutnih uporabnikov brezdimnih tobačnih izdelkov so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v najmlajši starostni skupini (18–24 let) kot med tistimi v preostalih starostnih skupinah (25–44, 45–64 in 65–74 let);
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- aktivnimi in neaktivnimi anketiranci kot med brezposelnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki živijo v Zahodni Sloveniji, kot med tistimi, ki živijo v Vzhodni Sloveniji.

Dnevno uporablja brezdimne tobačne izdelke nekaj več kot 1 % anketirancev, prav toliko tudi občasno (Tabela 8). Odstotki dnevnih uporabnikov brezdimnih tobačnih izdelkov so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v najmlajši starostni skupini (18–24 let) kot med tistimi v preostalih starostnih skupinah (25–44, 45–64 in 65–74 let);
- aktivnimi in neaktivnimi anketiranci kot med brezposelnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Tabela 7: Odstotki uporabnikov brezdimnih tobačnih izdelkov kadarkoli v življenju, tistih, ki jih niso nikoli uporabili, in tistih, ki še niso slišali zanje, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Uporabili brezdimne tobačne izdelke kadarkoli v življenju %	Nikoli uporabili brezdimnih tobačnih izdelkov %	Niso še slišali za brezdimne tobačne izdelke %
Skupaj (n = 2047)		7,6	89,8	2,6
Spol	Moški	11,0	86,3	2,7
	Ženski	4,0	93,4	2,6
Starostne skupine	18–24 let	20,0	78,6	1,3
	25–44 let	10,7	87,4	1,9
	45–64 let	4,1	93,3	2,6
	65–74 let	2,1	92,9	5,1
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	23,9	73,5	2,6
	Moški, 25–44 let	16,1	82,1	1,8
	Moški, 45–64 let	6,0	91,3	2,7
	Moški, 65–74 let	3,2	92,0	4,8
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	15,7	84,3	-
	Ženske, 25–44 let	4,7	93,3	2,0
	Ženske, 45–64 let	2,1	95,4	2,5
	Ženske, 65–74 let	1,0	93,7	5,3
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	9,1	88,4	2,5
	Višješolska izobrazba ali več	6,0	91,3	2,8
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	13,4	83,9	2,7
	Moški, višješolska izobrazba ali več	8,1	89,3	2,6
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	4,1	93,7	2,2
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	3,9	93,2	3,0
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	8,5	89,3	2,2
	Neaktivni	6,3	90,3	3,3
	Brezposelni	4,4	93,1	2,5
Živi sam	Ne	7,2	90,4	2,4
	Da	10,4	85,3	4,3
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	7,2	89,5	3,3
	Zahodna Slovenija	8,1	90,1	1,8
Bivalno okolje	Podeželsko	7,6	89,6	2,8
	Primestno	7,8	89,7	2,5
	Mestno	7,5	90,0	2,6
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	6,8	90,2	3,0
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	9,3	88,8	1,9

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

- ni pojava.

Tabela 8: Odstotki trenutnih (dnevni in občasni) in bivših uporabnikov brezdimnih tobačnih izdelkov, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Trenutni uporabniki brezdimnih tobačnih izdelkov	Trenutni dnevni uporabniki brezdimnih tobačnih izdelkov	Trenutni občasni uporabniki brezdimnih tobačnih izdelkov	Bivši uporabniki brezdimnih tobačnih izdelkov
		%	%	%	%
Skupaj (n = 2047)		2,8	1,4	1,4	4,8
Spol	Moški	3,9	1,9	2,0	7,0
	Ženski	1,6	0,8	0,8	2,4
Starostne skupine	18–24 let	12,9	6,9	6,0	7,1
	25–44 let	3,3	1,7	1,7	7,4
	45–64 let	1,0	0,4	0,6	3,1
	65–74 let	0,3	-	0,3	1,7
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	13,5	7,0	6,5	10,4
	Moški, 25–44 let	5,5	2,6	2,9	10,6
	Moški, 45–64 let	1,4	0,7	0,7	4,6
	Moški, 65–74 let	0,7	-	0,7	2,5
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	12,2	6,7	5,5	3,5
	Ženske, 25–44 let	0,9	0,6	0,3	3,8
	Ženske, 45–64 let	0,5	-	0,5	1,6
	Ženske, 65–74 let	-	-	-	1,0
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	3,4	1,6	1,8	5,6
	Višješolska izobrazba ali več	2,1	1,0	1,0	3,9
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	4,8	2,4	2,4	8,6
	Moški, višješolska izobrazba ali več	3,0	1,3	1,7	5,1
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	1,9	0,8	1,2	2,2
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	1,2	0,8	0,4	2,6
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	2,7	1,3	1,5	5,8
	Neaktivni	3,1	1,6	1,5	3,2
	Brezposelni	1,1	-	1,1	3,4
Živi sam	Ne	2,6	1,2	1,4	4,6
	Da	4,4	2,6	1,8	6,0
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	2,2	1,1	1,2	4,9
	Zahodna Slovenija	3,4	1,7	1,8	4,6
Bivalno okolje	Podeželsko	3,2	1,6	1,6	4,4
	Primestno	2,9	1,9	1,0	4,9
	Mestno	2,4	0,8	1,6	5,1
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	2,4	1,0	1,4	4,4
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	3,6	2,1	1,5	5,7

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

- ni pojava.

OGREVANI TOBAČNI IZDELKI

Uporabniki ogrevanih tobačnih izdelkov kadarkoli v življenju

Kadarkoli v življenju je uporabil ogrevane tobačne izdelke približno vsak deseti (11 %) anketiranec (Tabela 9). Odstotki uporabnikov ogrevanih tobačnih izdelkov kadarkoli v življenju so statistično značilno višji med:

- anketiranci v starostnih skupinah 18–24 in 25–44 let kot med tistimi v preostalih dveh starostnih skupinah (45–64 in 65–74 let);
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- aktivnimi anketiranci kot med neaktivnimi ali brezposelnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki živijo v primestnem okolju kot med tistimi, ki živijo v podeželskem okolju;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Trenutni (dnevni, občasni) in bivši uporabniki ogrevanih tobačnih izdelkov

Trenutno uporablja ogrevane tobačne izdelke približno vsak dvajseti (6 %) anketiranec, prav tako jih je približno dvajsetina (5 %) bivših uporabnikov (Tabela 10). Odstotki trenutnih uporabnikov ogrevanih tobačnih izdelkov so statistično značilno višji med:

- anketiranci v starostni skupini 25–44 let kot med tistimi v preostalih dveh starejših starostnih skupinah (45–64 in 65–74 let);
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- aktivnimi anketiranci kot med neaktivnimi ali brezposelnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Dnevno uporabljajo ogrevane tobačne izdelke skoraj 3 % anketirancev, nekaj več kot 3 % pa občasno (Tabela 10). Odstotki dnevnih uporabnikov ogrevanih tobačnih izdelkov so statistično značilno višji med:

- anketiranci v starostni skupini 25–44 let kot med tistimi v preostalih dveh starejših starostnih skupinah (45–64 in 65–74 let);
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- aktivnimi anketiranci kot med neaktivnimi ali brezposelnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami.

Tabela 9: Odstotki uporabnikov ogrevanih tobačnih izdelkov kadarkoli v življenju, tistih, ki jih niso nikoli uporabili, in tistih, ki še niso slišali zanje, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Uporabili ogrevane tobačne izdelke kadarkoli v življenju %	Nikoli uporabili ogrevanih tobačnih izdelkov %	Niso še slišali za ogrevane tobačne izdelke %
Skupaj (n = 2047)		11,2	81,3	7,5
Spol	Moški	11,4	82,4	6,1
	Ženski	10,9	80,1	9,0
Starostne skupine	18–24 let	15,8	83,1	1,1
	25–44 let	17,6	76,4	6,0
	45–64 let	7,8	84,2	8,0
	65–74 let	2,5	84,2	13,2
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	12,8	87,2	-
	Moški, 25–44 let	19,5	74,9	5,5
	Moški, 45–64 let	6,9	87,0	6,1
	Moški, 65–74 let	2,5	86,1	11,4
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	19,2	78,5	2,3
	Ženske, 25–44 let	15,4	78,2	6,4
	Ženske, 45–64 let	8,8	81,2	10,0
	Ženske, 65–74 let	2,6	82,5	14,9
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	13,4	80,0	6,6
	Višješolska izobrazba ali več	8,7	82,8	8,5
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	13,6	80,0	6,4
	Moški, višješolska izobrazba ali več	8,9	85,3	5,9
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	13,2	80,0	6,8
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	8,5	80,3	11,2
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	14,3	79,3	6,4
	Neaktivni	6,1	84,5	9,4
	Brezposelni	6,7	85,5	7,8
Živi sam	Ne	10,6	82,3	7,1
	Da	15,8	73,5	10,7
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	11,5	80,2	8,3
	Zahodna Slovenija	10,8	82,5	6,6
Bivalno okolje	Podeželsko	9,6	83,5	6,9
	Primestno	13,0	79,8	7,2
	Mestno	11,8	79,9	8,3
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	10,0	82,1	7,9
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	13,8	79,5	6,6

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

- ni pojava.

Tabela 10: Odstotki trenutnih (dnevni in občasni) in bivših uporabnikov ogrevanih tobačnih izdelkov, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Trenutni uporabniki ogrevanih tobačnih izdelkov	Trenutni dnevni uporabniki ogrevanih tobačnih izdelkov	Trenutni občasni uporabniki ogrevanih tobačnih izdelkov	Bivši uporabniki ogrevanih tobačnih izdelkov
		%	%	%	%
Skupaj (n = 2047)		5,8	2,5	3,3	5,4
Spol	Moški	6,1	2,3	3,8	5,4
	Ženski	5,5	2,7	2,9	5,4
Starostne skupine	18–24 let	9,4	2,3	7,1	6,4
	25–44 let	8,7	4,1	4,6	8,9
	45–64 let	4,3	1,9	2,4	3,6
	65–74 let	1,1	0,5	0,6	1,4
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	7,5	1,1	6,4	5,3
	Moški, 25–44 let	10,5	4,1	6,4	9,1
	Moški, 45–64 let	3,6	1,8	1,9	3,3
	Moški, 65–74 let	0,7	-	0,7	1,9
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	11,4	3,6	7,9	7,7
	Ženske, 25–44 let	6,7	4,0	2,7	8,7
	Ženske, 45–64 let	4,9	2,0	2,9	3,9
	Ženske, 65–74 let	1,5	1,0	0,5	1,0
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	7,1	3,4	3,7	6,3
	Višješolska izobrazba ali več	4,3	1,4	2,9	4,4
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	7,2	3,3	4,0	6,4
	Moški, višješolska izobrazba ali več	4,7	1,1	3,6	4,2
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	7,1	3,6	3,5	6,2
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	3,9	1,7	2,2	4,6
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	7,9	3,6	4,4	6,4
	Neaktivni	2,6	0,8	1,8	3,4
	Brezposelni	-	-	-	6,7
Živi sam	Ne	5,4	2,0	3,4	5,2
	Da	9,2	6,4	2,8	6,6
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	5,8	2,7	3,1	5,7
	Zahodna Slovenija	5,8	2,2	3,6	5,0
Bivalno okolje	Podeželsko	5,5	2,4	3,1	4,1
	Primestno	5,0	1,8	3,3	8,0
	Mestno	6,5	2,9	3,6	5,2
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	5,1	2,4	2,7	4,9
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	7,3	2,6	4,7	6,5

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

- ni pojava.

ELEKTRONSKE CIGARETE

Uporabniki elektronskih cigaret kadarkoli v življenju

Kadarkoli v življenju je elektronske cigarete uporabil približno vsak sedmi (15 %) anketiranec (Tabela 11). Odstotki uporabnikov elektronskih cigaret kadarkoli v življenju so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v mlajših starostnih skupinah kot med tistimi v starejših starostnih skupinah – odstotek se znižuje od najmlajše do najstarejše starostne skupine;
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- aktivnimi anketiranci kot med neaktivnimi ali brezposelnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki živijo v Vzhodni Sloveniji, kot med tistimi, ki živijo v Zahodni Sloveniji;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Trenutni (dnevni, občasni) in bivši uporabniki elektronskih cigaret

Trenutno uporablja elektronske cigarete približno vsak štirinajsti (7 %) anketiranec, nekaj manj kot desetina (8 %) pa je bivših uporabnikov (Tabela 12). Odstotki trenutnih uporabnikov elektronskih cigaret so statistično značilno višji med:

- anketiranci v mlajših starostnih skupinah kot med tistimi v starejših starostnih skupinah – odstotek se znižuje od najmlajše do najstarejše starostne skupine;
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- delovno aktivnimi anketiranci kot med neaktivnimi ali brezposelnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki živijo v Vzhodni Sloveniji, kot med tistimi, ki živijo v Zahodni Sloveniji;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Dnevno uporabljata elektronske cigarete nekaj manj kot 2 % anketirancev, občasno pa približno vsaj dvajseti (6 %) (Tabela 12). Odstotki dnevnih uporabnikov elektronskih cigaret so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v starostnih skupinah 25–44 in 45–64 let kot med tistimi v najstarejši starostni skupini (65–74 let);
- delovno aktivnimi anketiranci kot med neaktivnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami.

Tabela 11: Odstotki uporabnikov elektronskih cigaret kadarkoli v življenju, tistih, ki jih niso nikoli uporabili, in tistih, ki še niso slišali zanje, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Uporabili elektronske cigarete kadarkoli v življenju	Nikoli uporabili elektronskih cigaret	Niso še slišali za elektronske cigarete
		%	%	%
Skupaj (n = 2047)		15,4	83,0	1,7
Spol	Moški	17,4	81,1	1,5
	Ženski	13,2	84,9	1,9
Starostne skupine	18–24 let	31,5	67,1	1,3
	25–44 let	21,4	78,0	0,6
	45–64 let	10,7	87,6	1,7
	65–74 let	4,4	91,4	4,2
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	^M 28,5	^M 69,0	2,6
	Moški, 25–44 let	25,3	74,2	0,6
	Moški, 45–64 let	11,9	86,9	1,2
	Moški, 65–74 let	5,7	90,7	3,6
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	^M 34,9	^M 65,1	-
	Ženske, 25–44 let	17,0	82,4	0,6
	Ženske, 45–64 let	9,4	88,4	2,2
	Ženske, 65–74 let	3,2	92,0	4,8
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	17,6	81,2	1,2
	Višješolska izobrazba ali več	12,9	84,9	2,2
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	19,9	78,7	1,4
	Moški, višješolska izobrazba ali več	14,5	84,0	1,6
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	15,1	84,0	1,0
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	11,3	85,8	2,8
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	17,9	80,9	1,3
	Neaktivni	11,2	86,2	2,6
	Brezposelni	12,7	87,3	-
Živi sam	Ne	14,6	84,1	1,3
	Da	21,5	74,3	4,1
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	16,6	81,1	2,3
	Zahodna Slovenija	14,0	85,0	1,0
Bivalno okolje	Podeželsko	15,2	83,3	1,5
	Primestno	15,5	82,3	2,2
	Mestno	15,5	83,0	1,5
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	13,5	84,5	2,0
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	19,5	79,5	1,0

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

^M manj natančna ocena.

- ni pojava.

Tabela 12: Odstotki trenutnih (dnevni in občasni) in bivših uporabnikov elektronskih cigaret, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Trenutni uporabniki elektronskih cigaret	Trenutni dnevni uporabniki elektronskih cigaret	Trenutni občasni uporabniki elektronskih cigaret	Bivši uporabniki elektronskih cigaret
		%	%	%	%
Skupaj (n = 2047)		7,3	1,5	5,8	8,1
Spol	Moški	8,2	2,3	5,9	9,2
	Ženski	6,4	0,8	5,6	6,9
Starostne skupine	18–24 let	15,8	1,7	14,0	15,8
	25–44 let	10,5	2,6	7,9	10,9
	45–64 let	4,9	1,2	3,7	5,8
	65–74 let	1,5	-	1,5	2,9
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	14,6	2,3	12,3	13,9
	Moški, 25–44 let	12,7	4,0	8,7	12,6
	Moški, 45–64 let	5,0	1,5	3,6	6,8
	Moški, 65–74 let	1,3	-	1,3	4,4
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	17,1	1,1	16,0	17,9
	Ženske, 25–44 let	7,9	1,0	6,9	9,1
	Ženske, 45–64 let	4,7	0,9	3,8	4,8
	Ženske, 65–74 let	1,6	-	1,6	1,6
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	8,9	1,8	7,1	8,7
	Višješolska izobrazba ali več	5,5	1,2	4,3	7,4
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	9,8	2,7	7,1	10,1
	Moški, višješolska izobrazba ali več	6,3	1,7	4,5	8,2
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	7,9	0,8	7,0	7,2
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	4,8	0,7	4,1	6,5
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	8,9	2,1	6,9	8,9
	Neaktivni	4,7	0,6	4,1	6,5
	Brezposelni	4,7	1,2	3,5	8,0
Živi sam	Ne	6,9	1,3	5,5	7,7
	Da	10,7	3,0	7,7	10,8
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	8,4	1,6	6,8	8,2
	Zahodna Slovenija	6,1	1,5	4,6	7,9
Bivalno okolje	Podeželsko	7,9	1,5	6,5	7,3
	Primestno	7,1	1,0	6,1	8,4
	Mestno	6,8	1,9	4,9	8,7
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	6,3	1,3	5,0	7,2
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	9,6	2,1	7,5	9,9

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

- ni pojava.

NIKOTINSKE VREČKE

Uporabniki nikotinskih vrečk kadarkoli v življenju

Kadarkoli v življenju je nikotinske vrečke uporabil približno vsak dvajseti (5 %) anketiranec (Tabela 13). Odstotki uporabnikov nikotinskih vrečk kadarkoli v življenju so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v mlajših starostnih skupinah (18–24 in 25–44 let) kot med tistimi v starejših starostnih skupinah (45–64 in 65–74 let) – pri tem pa je odstotek med anketiranci v starostni skupini 18–24 let višji kot med tistimi v starostni skupini 25–44 let;
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- delovno aktivnimi in neaktivnimi anketiranci kot med brezposelnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Trenutni (dnevni, občasni) in bivši uporabniki nikotinskih vrečk

Trenutno uporabljata nikotinske vrečke 2 % anketirancev, približno 3 % pa so bivši uporabniki (Tabela 14). Odstotki trenutnih uporabnikov nikotinskih vrečk so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v mlajših starostnih skupinah (18–24 in 25–44 let) kot med tistimi v starejših starostnih skupinah (45–64 in 65–74 let) – pri tem pa je odstotek višji med anketiranci v starostni skupini 18–24 let kot med tistimi v starostni skupini 25–44 let;
- delovno aktivnimi in neaktivnimi anketiranci kot med brezposelnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Dnevno uporablja nikotinske vrečke okoli 1 % anketirancev, občasno prav tako približno 1 % (Tabela 14). Odstotki dnevnih uporabnikov nikotinskih vrečk so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v mlajših starostnih skupinah (18–24 in 25–44 let) kot med tistimi v starejših starostnih skupinah (45–64 in 65–74 let) – pri tem pa je odstotek višji med anketiranci v starostni skupini 18–24 let kot med tistimi v starostni skupini 25–44 let;
- delovno aktivnimi in neaktivnimi anketiranci kot med brezposelnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Tabela 13: Odstotki uporabnikov nikotinskih vrečk kadarkoli v življenju, tistih, ki jih niso nikoli uporabili, in tistih, ki še niso slišali zanje, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Uporabili nikotinske vrečke kadarkoli v življenju	Nikoli uporabili nikotinskih vrečk	Niso še slišali za nikotinske vrečke
		%	%	%
Skupaj (n = 2047)		4,9	83,2	11,9
Spol	Moški	6,4	83,6	10,0
	Ženski	3,3	82,7	14,0
Starostne skupine	18–24 let	12,1	80,3	7,5
	25–44 let	6,5	83,4	10,1
	45–64 let	2,9	83,8	13,3
	65–74 let	2,0	82,9	15,1
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	11,8	83,2	5,0
	Moški, 25–44 let	8,8	82,3	8,9
	Moški, 45–64 let	4,2	84,5	11,3
	Moški, 65–74 let	2,6	85,0	12,4
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	12,5	77,1	10,4
	Ženske, 25–44 let	3,9	84,6	11,5
	Ženske, 45–64 let	1,5	83,1	15,3
	Ženske, 65–74 let	1,5	80,9	17,6
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	5,7	83,4	10,9
	Višješolska izobrazba ali več	4,0	83,0	13,0
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	7,6	82,3	10,0
	Moški, višješolska izobrazba ali več	4,9	85,2	10,0
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	3,5	84,5	12,0
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	3,1	80,9	16,0
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	5,5	83,4	11,1
	Neaktivni	4,2	82,3	13,5
	Brezposelni	1,3	87,1	11,6
Živi sam	Ne	4,6	83,8	11,6
	Da	7,3	78,5	14,2
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	4,6	83,0	12,4
	Zahodna Slovenija	5,2	83,4	11,4
Bivalno okolje	Podeželsko	5,2	84,0	10,8
	Primestno	4,7	84,2	11,1
	Mestno	4,7	81,8	13,5
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	4,1	84,3	11,6
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	6,6	80,8	12,6

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

Tabela 14: Odstotki trenutnih (dnevni in občasni) in bivših uporabnikov nikotinskih vrečk, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Trenutni uporabniki nikotinskih vrečk	Trenutni dnevni uporabniki nikotinskih vrečk	Trenutni občasni uporabniki nikotinskih vrečk	Bivši uporabniki nikotinskih vrečk
		%	%	%	%
Skupaj (n = 2047)		2,0	1,1	0,9	2,9
Spol	Moški	2,7	1,6	1,1	3,6
	Ženski	1,2	0,6	0,6	2,1
Starostne skupine	18–24 let	10,0	5,8	4,1	2,2
	25–44 let	2,3	1,4	0,9	4,3
	45–64 let	0,6	0,2	0,4	2,3
	65–74 let	0,3	-	0,3	1,7
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	10,7	5,9	4,7	1,1
	Moški, 25–44 let	3,2	2,4	0,8	5,7
	Moški, 45–64 let	1,2	0,5	0,7	3,0
	Moški, 65–74 let	0,7	-	0,7	1,9
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	9,2	5,7	3,5	3,3
	Ženske, 25–44 let	1,2	0,3	1,0	2,7
	Ženske, 45–64 let	-	-	-	1,5
	Ženske, 65–74 let	-	-	-	1,5
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	2,4	1,3	1,1	3,3
	Višješolska izobrazba ali več	1,6	1,0	0,6	2,4
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	3,2	2,1	1,2	4,4
	Moški, višješolska izobrazba ali več	2,1	1,1	1,0	2,8
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	1,4	0,4	1,0	2,1
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	1,1	0,8	0,2	2,1
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	2,0	1,1	0,9	3,5
	Neaktivni	2,3	1,4	0,9	1,9
	Brezposelni	-	-	-	1,3
Živi sam	Ne	1,7	0,9	0,8	2,9
	Da	4,4	3,0	1,4	2,9
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	1,7	0,9	0,8	2,9
	Zahodna Slovenija	2,3	1,4	1,0	2,8
Bivalno okolje	Podeželsko	2,2	1,1	1,1	3,0
	Primestno	2,8	1,7	1,1	1,8
	Mestno	1,4	0,8	0,5	3,3
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	1,6	0,8	0,7	2,6
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	3,0	1,8	1,2	3,6

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

- ni pojava.

VSAJ EN TOBAČNI IZDELEK ZA KAJENJE

(cigarete (tovarniške in/ali ročno zvite), cigare, cigarilosi, pipe tobaka, vodne pipe)

Kadilci vsaj enega tobačnega izdelka za kajenje kadarkoli v življenju

Kadarkoli v življenju je vsaj en tobačni izdelek za kajenje kadila nekaj več kot polovica (54 %) anketirancev (Tabela 15). Odstotki kadilcev vsaj enega tobačnega izdelka za kajenje kadarkoli v življenju so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v starostnih skupinah 25–44, 45–64 in 65–74 let kot med tistimi v najmlajši starostni skupini (18–24 let);
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki živijo v mestnem bivalnem okolju kot med tistimi, ki živijo na podeželju.

Trenutni in dnevni kadilci vsaj enega tobačnega izdelka za kajenje

Trenutno kadi vsaj en tobačni izdelek za kajenje četrtina (25 %) anketirancev (Tabela 15). Odstotki trenutnih kadilcev vsaj enega tobačnega izdelka za kajenje so statistično značilno višji med:

- anketiranci v starostnih skupinah 18–24, 25–44 in 45–64 let kot med tistimi v najstarejši starostni skupini (65–74 let);
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- delovno neaktivnimi anketiranci kot med aktivnimi in brezposelnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami.

Dnevno pa kadi vsaj en tobačni izdelek za kajenje skoraj vsak peti (18 %) anketiranec (Tabela 15). Odstotki dnevnih kadilcev vsaj enega tobačnega izdelka za kajenje so višji med:

- anketiranci v starostnih skupinah 25–44 in 45–64 let kot med tistimi v najmlajši (18–24 let) in najstarejši starostni skupini (65–74 let);
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- delovno neaktivnimi anketiranci kot med aktivnimi in brezposelnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki živijo v mestnem bivalnem okolju kot med tistimi, ki živijo na podeželju ali primestnem bivalnem okolju.

Tabela 15: Odstotki kadilcev vsaj enega tobačnega izdelka za kajenje kadarkoli v življenju, trenutnih ter dnevnih kadilcev teh izdelkov, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Kadilci vsaj enega tobačnega izdelka za kajenje kadarkoli v življenju %	Trenutni kadilci vsaj enega tobačnega izdelka za kajenje %	Trenutni dnevni kadilci vsaj enega tobačnega izdelka za kajenje %
Skupaj (n = 2047)		54,0	25,0	17,6
Spol	Moški	57,4	25,3	17,7
	Ženski	50,5	24,7	17,4
Starostne skupine	18–24 let	41,7	23,8	12,3
	25–44 let	53,7	28,3	17,8
	45–64 let	56,7	26,8	20,8
	65–74 let	55,3	14,1	12,2
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	^M 35,4	16,9	8,2
	Moški, 25–44 let	58,8	31,3	20,3
	Moški, 45–64 let	59,6	26,6	20,7
	Moški, 65–74 let	61,6	12,3	9,8
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	^M 48,6	31,5	16,8
	Ženske, 25–44 let	47,8	24,8	15,1
	Ženske, 45–64 let	53,7	27,1	20,9
	Ženske, 65–74 let	49,5	15,8	14,4
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	58,7	29,2	21,9
	Višješolska izobrazba ali več	48,8	20,4	12,8
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	62,9	28,3	20,9
	Moški, višješolska izobrazba ali več	50,8	21,7	14,0
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	54,0	30,2	23,0
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	46,9	19,2	11,7
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	54,1	28,0	19,2
	Neaktivni	54,2	19,0	14,3
	Brezposelni	^M 51,3	^M 30,6	19,7
Živi sam	Ne	52,3	23,6	16,4
	Da	67,0	36,1	26,7
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	54,7	26,2	18,2
	Zahodna Slovenija	53,3	23,7	16,9
Bivalno okolje	Podeželsko	51,0	23,8	16,0
	Primestno	54,9	23,2	15,8
	Mestno	56,6	27,3	20,1
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	53,8	23,4	16,3
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	54,5	28,5	20,3

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

^M manj natančna ocena.

VSAJ EN TOBAČNI IZDELEK

(cigarete (tovarniške ali ročno zvite), cigare, cigarilosi, pipe tobaka, vodne pipe, brezdimni tobačni izdelki, ogrevani tobačni izdelki)

Uporabniki vsaj enega tobačnega izdelka kadarkoli v življenju

Kadarkoli v življenju je vsaj en tobačni izdelek uporabila nekaj več kot polovica (55 %) anketirancev (Tabela 16). Odstotki uporabnikov vsaj enega tobačnega izdelka kadarkoli v življenju so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v starostnih skupinah 25–44, 45–64 in 65–74 let kot med tistimi v najmlajši (18–24 let) starostni skupini;
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki živijo v mestnem bivalnem okolju kot med tistimi, ki živijo na podeželju.

Trenutni in dnevni uporabniki vsaj enega tobačnega izdelka

Trenutno uporablja vsaj en tobačni izdelek nekaj več kot četrtina (28 %) anketirancev (Tabela 16). Odstotki trenutnih uporabnikov vsaj enega tobačnega izdelka so statistično značilno višji med:

- anketiranci v starostnih skupinah 18–24, 25–44 in 45–64 let kot med tistimi v najstarejši starostni skupini (65–74 let);
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- delovno aktivnimi in brezposelnimi anketiranci kot med neaktivnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Dnevno pa uporablja vsaj en tobačni izdelek vsak peti (20 %) anketiranec (Tabela 16). Odstotki dnevnih uporabnikov vsaj enega tobačnega izdelka so statistično značilno višji med:

- anketiranci v starostnih skupinah 25–44 in 45–64 let kot med tistimi v najstarejši starostni skupini (65–74 let),
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo;
- delovno aktivnimi anketiranci kot med neaktivnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki živijo v mestnem bivalnem okolju kot med tistimi, ki živijo na podeželju ali v primestnem bivalnem okolju;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Tabela 16: Odstotki uporabnikov vsaj enega tobačnega izdelka kadarkoli v življenju, trenutnih ter dnevnih uporabnikov teh izdelkov, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Uporabniki vsaj enega tobačnega izdelka kadarkoli v življenju %	Trenutni uporabniki vsaj enega tobačnega izdelka %	Trenutni dnevni uporabniki vsaj enega tobačnega izdelka %
Skupaj (n = 2047)		55,0	27,5	19,8
Spol	Moški	58,6	28,4	19,9
	Ženski	51,1	26,5	19,7
Starostne skupine	18–24 let	45,7	31,3	18,7
	25–44 let	54,3	31,1	20,5
	45–64 let	57,3	28,7	22,5
	65–74 let	55,8	14,4	12,7
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	^M 42,2	26,8	14,2
	Moški, 25–44 let	59,6	34,8	23,0
	Moški, 45–64 let	60,4	29,1	22,4
	Moški, 65–74 let	61,6	12,3	9,8
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	^M 49,7	^M 36,2	23,8
	Ženske, 25–44 let	48,3	27,0	17,6
	Ženske, 45–64 let	54,2	28,4	22,6
	Ženske, 65–74 let	50,5	16,4	15,4
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	60,2	32,2	24,8
	Višješolska izobrazba ali več	49,2	22,3	14,4
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	64,6	32,1	23,7
	Moški, višješolska izobrazba ali več	51,5	24,1	15,5
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	55,3	32,2	26,0
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	46,9	20,6	13,3
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	54,9	30,7	21,7
	Neaktivni	55,5	21,3	16,5
	Brezposelni	^M 51,3	^M 30,6	19,7
Živi sam	Ne	53,4	26,0	18,5
	Da	67,0	38,4	29,8
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	55,6	28,4	20,1
	Zahodna Slovenija	54,3	26,4	19,6
Bivalno okolje	Podeželsko	51,9	26,5	18,4
	Primestno	55,9	26,0	17,9
	Mestno	57,5	29,3	22,3
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	54,7	25,7	18,3
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	55,6	31,2	23,3

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

^M manj natančna ocena.

VSAJ EN DRUGI TOBAČNI/NIKOTINSKI IZDELEK (elektronske cigarete, ogrevani tobačni izdelki, nikotinske vrečke)

Uporabniki vsaj enega drugega tobačnega/nikotinskega izdelka kadarkoli v življenju

Kadarkoli v življenju je vsaj en drugi tobačni/nikotinski izdelek uporabila petina (20 %) anketirancev (Tabela 17). Odstotki uporabnikov vsaj enega drugega tobačnega/nikotinskega izdelka kadarkoli v življenju so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v mlajših starostnih skupinah kot med tistimi v starejših starostnih skupinah – odstotek se znižuje od najmlajše do najstarejše starostne skupine;
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- delovno aktivnimi anketiranci kot med neaktivnimi in brezposelnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Trenutni in dnevni uporabniki vsaj enega drugega tobačnega/nikotinskega izdelka

Trenutno uporablja vsaj en drugi tobačni/nikotinski izdelek približno desetina (11 %) anketirancev (Tabela 17). Odstotki trenutnih uporabnikov vsaj enega drugega tobačnega/nikotinskega izdelka so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v mlajših starostnih skupinah kot med tistimi v starejših starostnih skupinah – odstotek se znižuje od najmlajše do najstarejše starostne skupine;
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- delovno aktivnimi anketiranci kot med neaktivnimi in brezposelnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Dnevno uporablja vsaj en drugi tobačni/nikotinski izdelek približno vsak dvajseti (5 %) anketiranec (Tabela 17). Odstotki dnevnih uporabnikov vsaj enega drugega tobačnega/nikotinskega izdelka so statistično značilno višji med:

- anketiranci v starostnih skupinah 18–24 in 25–44 let kot med tistimi v obeh starejših starostnih skupinah (45–64, 65–74 let), pri tem pa tudi med anketiranci v starostni skupini 45–64 let kot med tistimi v najstarejši starostni skupini (65–74 let);
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- delovno aktivnimi anketiranci kot med neaktivnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami.

Tabela 17: Odstotki uporabnikov vsaj enega drugega tobačnega/nikotinskega izdelka kadarkoli v življenju, trenutnih ter dnevnih uporabnikov teh izdelkov, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Uporabniki vsaj enega drugega tobačnega/nikotinskega izdelka kadarkoli v življenju	Trenutni uporabniki vsaj enega drugega tobačnega/nikotinskega izdelka	Trenutni dnevni uporabniki vsaj enega drugega tobačnega/nikotinskega izdelka
		%	%	%
Skupaj (n = 2047)		20,3	11,1	4,5
Spol	Moški	22,3	12,3	5,0
	Ženski	18,1	9,7	3,9
Starostne skupine	18–24 let	38,1	22,7	8,7
	25–44 let	28,3	16,0	6,7
	45–64 let	14,7	7,6	3,1
	65–74 let	6,2	2,0	0,5
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	^M 34,5	19,5	8,3
	Moški, 25–44 let	32,8	19,4	7,9
	Moški, 45–64 let	15,7	8,2	3,4
	Moški, 65–74 let	6,3	1,3	-
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	^M 42,0	26,3	9,3
	Ženske, 25–44 let	23,2	12,2	5,3
	Ženske, 45–64 let	13,6	7,0	2,8
	Ženske, 65–74 let	6,2	2,6	1,0
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	23,1	13,1	5,7
	Višješolska izobrazba ali več	17,2	8,9	3,1
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	24,9	13,8	6,6
	Moški, višješolska izobrazba ali več	19,2	10,5	3,1
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	21,0	12,2	4,8
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	15,2	7,3	3,1
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	23,6	13,6	5,7
	Neaktivni	14,9	7,3	2,7
	Brezposelni	15,0	4,7	1,2
Živi sam	Ne	19,4	10,4	3,9
	Da	27,0	15,9	9,0
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	20,8	11,3	4,3
	Zahodna Slovenija	19,7	10,8	4,7
Bivalno okolje	Podeželsko	19,3	11,0	4,4
	Primestno	21,3	11,3	4,0
	Mestno	20,7	11,0	4,8
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	18,2	9,9	4,1
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	24,8	13,7	5,3

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

^M manj natančna ocena.

- ni pojava.

VSAJ EN TOBAČNI ALI POVEZANI IZDELEK

(cigarete (tovarniške ali ročno zvite), cigare, cigarilosi, pipe tobaka, vodne pipe, brezdimni tobačni izdelki, ogrevani tobačni izdelki, elektronske cigarete, ogrevani tobačni izdelki, nikotinske vrečke)

Uporabniki vsaj enega tobačnega ali povezanega izdelka kadarkoli v življenju

Kadarkoli v življenju je vsaj en tobačni ali povezani izdelek uporabila nekaj več kot polovica (56 %) anketirancev (Tabela 18). Odstotki uporabnikov vsaj enega tobačnega ali povezanega izdelka kadarkoli v življenju so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v starostni skupini 18–24 let kot med tistimi v starostni skupini 45–64 let;
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki živijo v mestnem bivalnem okolju kot med tistimi, ki živijo na podeželju.

Trenutni in dnevni uporabniki vsaj enega tobačnega ali povezanega izdelka

Trenutno uporablja vsaj en tobačni ali povezani izdelek nekaj manj kot tretjina (29 %) anketirancev (Tabela 18). Odstotki trenutnih uporabnikov vsaj enega tobačnega ali povezanega izdelka so statistično značilno višji med:

- anketiranci v starostnih skupinah 18–24, 25–44 in 45–64 let kot med tistimi v najstarejši starostni skupini (65–74 let);
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- delovno aktivnimi in brezposelnimi anketiranci kot med neaktivnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Dnevno uporablja vsaj en tobačni ali povezani izdelek približno vsak peti (21 %) anketiranec (Tabela 18). Odstotki dnevnih uporabnikov vsaj enega tobačnega ali povezanega izdelka so statistično značilno višji med:

- anketiranci v starostnih skupinah 18–24, 25–44 in 45–64 let kot med tistimi v najstarejši starostni skupini (65–74 let);
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- delovno aktivnimi in brezposelnimi anketiranci kot med neaktivnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Tabela 18: Odstotki uporabnikov vsaj enega tobačnega ali povezanega izdelka kadarkoli v življenju, trenutnih ter dnevnih uporabnikov teh izdelkov, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Uporabniki vsaj enega tobačnega ali povezanega izdelka kadarkoli v življenju %	Trenutni uporabniki vsaj enega tobačnega ali povezanega izdelka %	Trenutni dnevni uporabniki vsaj enega tobačnega ali povezanega izdelka %
Skupaj (n = 2047)		55,9	29,2	20,7
Spol	Moški	59,4	30,6	21,1
	Ženski	52,2	27,8	20,3
Starostne skupine	18–24 let	49,3	33,4	19,4
	25–44 let	55,6	33,9	21,8
	45–64 let	57,5	30,0	23,4
	65–74 let	56,4	15,0	12,7
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	^M 46,0	26,8	15,4
	Moški, 25–44 let	60,8	38,9	24,6
	Moški, 45–64 let	60,4	30,5	23,6
	Moški, 65–74 let	61,6	12,9	9,8
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	^M 53,0	^M 40,7	23,8
	Ženske, 25–44 let	49,7	28,1	18,7
	Ženske, 45–64 let	54,4	29,4	23,2
	Ženske, 65–74 let	51,5	16,9	15,4
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	61,0	33,8	25,8
	Višješolska izobrazba ali več	50,3	24,2	15,1
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	65,2	34,1	25,1
	Moški, višješolska izobrazba ali več	52,5	26,4	16,4
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	56,2	33,5	26,7
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	48,1	22,0	13,8
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	55,5	32,6	22,9
	Neaktivni	57,0	22,8	16,8
	Brezposelni	^M 52,4	^M 31,8	21,0
Živi sam	Ne	54,4	27,8	19,4
	Da	67,3	40,1	31,1
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	56,7	30,1	20,7
	Zahodna Slovenija	55,0	28,3	20,8
Bivalno okolje	Podeželsko	52,5	28,1	19,4
	Primestno	57,1	28,4	18,9
	Mestno	58,7	30,8	23,1
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	55,6	27,1	19,0
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	56,6	33,8	24,6

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

^M manj natančna ocena.

OPUŠČANJE KAJENJA CIGARET V POVEZAVI Z NOVIMI ZAKONODAJNIMI UKREPI

(velika slikovna zdravstvena opozorila, enotna embalaža, prepoved arom, vključno z mentolom)

Med letoma 2017 in 2022 je kajenje cigaret opustilo 214 anketiranih bivših kadilcev cigaret. Zanimalo nas je, koliko je na njihovo opuščanje kajenja cigaret v tem času vplival videz embalaže ter prepoved značilnih arom. Videz embalaže cigaret in tobaka za zvijanje se je v tem obdobju spremenil zaradi dveh novih zakonodajnih ukrepov, in sicer velikih slikovnih zdravstvenih opozoril, ki so bila uvedena v prvi polovici leta 2017, in enotne embalaže, ki je bila uvedena v začetku leta 2020. V tem obdobju je začela veljati tudi prepoved značilnih arom v cigaretah in tobaku za zvijanje – prepoved značilnih arom brez mentola je bila uvedena v prvi polovici leta 2017, prepoved značilne arome mentola pa v prvi polovici leta 2020.

Med 214 anketiranimi bivšimi kadilci cigaret jih je 18 oziroma 8,5 % navedlo, da jih je videz embalaže zelo ali kar precej spodbudil k opustitvi kajenja cigaret; 21 oziroma 10,0 % pa, da jih je prepoved značilnih arom (mentol, sladke, sadne in druge) v cigaretah in tobaku za zvijanje zelo ali kar precej spodbudila k opustitvi kajenja cigaret. Devet anketirancev je navedlo oba ukrepa. Povzamemo lahko, da je med 214 anketiranimi bivšimi kadilci cigaret 30 (14 %) takih, ki so navedli, da jih je vsaj en od navedenih zakonodajnih ukrepov v obdobju 2017–2022 zelo ali kar precej spodbudil k opustitvi kajenja cigaret.

Zanimalo nas je, ali je imel kateri od posameznih ukrepov večji učinek. Od 214 anketiranih bivših kadilcev cigaret je kajenje cigaret med letoma 2017 in 2019 opustilo 90 kadilcev, med letoma 2020 in 2022 pa 124. Med 90 anketiranimi bivšimi kadilci cigaret, ki so kajenje opustili med letoma 2017 in 2019, so 3 (3,5 %) navedli, da jih je videz embalaže (novost v tem obdobju so bila velika slikovna zdravstvena opozorila na embalaži cigaret in tobaka za zvijanje) zelo ali kar precej spodbudil k opustitvi kajenja cigaret ter 3 (3,5 %), da jih je prepoved značilnih arom (v tistem času še brez mentola) zelo ali kar precej spodbudila k opustitvi kajenja cigaret. En anketirani bivši kadilec cigaret je navedel oba ukrepa, torej je med 90 bivšimi kadilci cigaret 5 takih, ki so navedli, da jih je vsaj en od navedenih zakonodajnih ukrepov zelo ali kar precej spodbudil k opustitvi kajenja cigaret. Povzamemo lahko, da je torej med 90 anketiranimi bivšimi kadilci cigaret 5 (5,5 %) takih, ki so navedli, da jih je vsaj en od obeh zakonodajnih ukrepov (velika slikovna zdravstvena opozorila, prepoved značilnih arom z izjemo mentola) zelo ali kar precej spodbudil k opustitvi kajenja cigaret v obdobju med letoma 2017 in 2019. Med 124 bivšimi kadilci cigaret, ki so kajenje opustili med letoma 2020 in 2022, jih je 15 (12,1 %) navedlo, da jih je videz embalaže (novost v tem obdobju je bila enotna embalaža cigaret in tobaka za zvijanje) zelo ali kar precej spodbudil k opustitvi kajenja cigaret, 18 (14,7 %) pa jih je navedlo, da jih je prepoved značilnih arom (v tem času je bila dodana prepoved značilne arome mentola v cigaretah in tobaku za zvijanje) zelo ali kar precej spodbudila k opustitvi kajenja cigaret. Sedem anketirancev je navedlo oba ukrepa, torej je med 124 bivšimi kadilci cigaret 26 takih, ki so navedli, da jih je vsaj en od obeh zakonodajnih ukrepov (enotna embalaža, prepoved značilne arome mentola) zelo ali kar precej spodbudil k opustitvi kajenja cigaret med letoma 2020 in 2022. Povzamemo lahko, da je torej med 124 anketiranimi bivšimi kadilci cigaret 26 (20,9 %) takih, ki so navedli, da jih je vsaj en od navedenih zakonodajnih ukrepov zelo ali kar precej spodbudil k opustitvi kajenja cigaret v obdobju med letoma 2017 in 2019. V istem obdobju je 1,7 % teh, ki so opustili kajenje cigaret, navedlo kot razlog prebolelo bolezen covid-19 ali zaskrbljenost zaradi nje (od njih ni nihče navedel katerega od zakonodajnih ukrepov kot verjeten razlog za opustitev).

Glede na spol, stopnjo izobrazbe in kohezijsko regijo pri tem ne beležimo statistično značilnih razlik, medtem ko so pri drugih neodvisnih kazalnikih (starost, živi sam ali ne, vrsta bivalnega okolja, zaposlitveni status, prisotnost depresivne motnje ali duševnih težav) prisotne statistično značilne razlike pri posameznih opazovanih kazalnikih.

POSKUSI OPUSTITVE KAJENJA CIGARET V POVEZAVI Z NOVIMI ZAKONODAJNIMI UKREPI

**(velika slikovna zdravstvena opozorila, enotna embalaža, prepoved arom,
vključno z mentolom)**

V zadnjih nekaj letih je kajenje cigaret vsaj enkrat poskusilo opustiti 264 anketiranih trenutnih kadilcev cigaret. Zanimalo nas je, koliko so na poskuse opuščanja kajenja v zadnjih nekaj letih vplivale spremembe videza embalaže ter prepoved značilnih arom. Med 264 anketiranimi trenutnimi kadilci cigaret jih je 56 oziroma 21,1 % navedlo, da jih je videz embalaže zelo ali kar precej spodbudil k poskusu opustitve kajenja cigaret; 37 oziroma 14,2 % pa, da jih je prepoved značilnih arom (vključno z mentolom) zelo ali kar precej spodbudila k poskusu opustitve kajenja cigaret. 26 anketiranih kadilcev je kot spodbudo za poskus opustitve kajenja navedlo oba ukrepa. Povzamemo lahko, da je med 264 anketiranimi bivšimi kadilci skupno 67 (25 %) takih, ki so navedli, da jih je vsaj en od navedenih zakonodajnih ukrepov v obdobju 2017–2022 zelo ali kar precej spodbudil k poskusu opustitve kajenja cigaret.

MNENJA O ŠKODLJIVOSTI UPORABE TOBAČNIH IZDELKOV ZA KAJENJE, OGREVANIH TOBAČNIH IZDELKOV IN ELEKTRONSKIH CIGARET

Tobačni izdelki za kajenje

Večina (89 %) anketirancev meni, da so tobačni izdelki za kajenje zelo ali kar precej škodljivi za zdravje, nekaj manj kot desetina (9 %), da le malo ali nič, okoli 2 % pa je izbrala odgovor *Ne vem* (Tabela 19). Odstotek tistih, ki menijo, da so tobačni izdelki za kajenje le malo ali nič škodljivi za zdravje, je statistično značilno višji med:

- anketiranci v starostni skupini 45–64 let kot med tistimi v starostni skupini 18–24 let;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami.

Odstotek tistih, ki so izbrali odgovor *Ne vem*, pa je statistično značilno višji med:

- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- aktivnimi in neaktivnimi anketiranci kot med brezposelnimi.

Ogrevani tobačni izdelki

Tri četrtine (75 %) anketirancev menijo, da so ogrevani tobačni izdelki zelo ali kar precej škodljivi za zdravje, manj kot desetina (7 %), da le malo ali nič, približno šestina (17 %) pa je izbrala odgovor *Ne vem* (Tabela 19). Odstotek tistih, ki menijo, da so ogrevani tobačni izdelki le malo ali nič škodljivi za zdravje, je statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v starostnih skupinah 18–24, 25–44 in 45–64 let kot med tistimi v najstarejši starostni skupini (65–74 let);
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- aktivnimi anketiranci kot med brezposelnimi in neaktivnimi.

Odstotek tistih, ki so izbrali odgovor *Ne vem*, pa je statistično značilno višji med:

- anketiranimi ženskami kot moškimi;
- anketiranci v obeh starejših starostnih skupinah (45–64 in 65–74 let) kot med tistimi v obeh mlajših starostnih skupinah (18–24 in 25–44 let);
- brezposelnimi in neaktivnimi anketiranci kot med aktivnimi.

Elektronske cigarete

Nekaj manj kot tri četrtine (72 %) anketirancev menijo, da so elektronske cigarete zelo ali kar precej škodljive za zdravje, nekaj več kot desetina (12 %), da le malo ali nič, približno šestina (16 %) pa je izbrala odgovor *Ne vem* (Tabela 19). Odstotek tistih, ki menijo, da so elektronske cigarete le malo ali nič škodljive za zdravje, je statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami.

Odstotek tistih, ki so izbrali odgovor *Ne vem*, pa je statistično značilno višji med:

- anketiranimi ženskami kot moškimi;
- anketiranci v starostni skupini 65–74 let kot med tistimi v starostnih skupinah 18–24, 25–44 in 45–64 let, pri tem pa med anketiranci v starostni skupini 45–64 let kot med tistimi v starostnih skupinah 18–24 in 25–44 let;
- anketiranci s srednješolsko izobrazbo ali manj kot med tistimi z višješolsko izobrazbo ali več;
- neaktivnimi anketiranci kot med aktivnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami.

Tabela 19: Mnenje o škodljivosti uporabe tobačnih izdelkov za kajenje, elektronskih cigaret in ogrevanih tobačnih izdelkov, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Škodljivost kajenja tobačnih izdelkov za zdravje			Škodljivost uporabe ogrevanih tobačnih izdelkov za zdravje			Škodljivost uporabe elektronskih cigaret za zdravje		
		Zelo ali kar precej	Malo ali nič	Ne vem	Zelo ali kar precej	Malo ali nič	Ne vem	Zelo ali kar precej	Malo ali nič	Ne vem
		%	%	%	%	%	%	%	%	%
Skupaj (n = 1033)		88,9	9,0	2,1	75,2	7,4	17,3	72,1	11,6	16,2
Spol	Moški	88,5	9,2	2,3	76,6	10,6	12,8	71,3	14,4	14,3
	Ženski	89,3	8,7	2,0	73,8	4,1	22,1	73,0	8,7	18,3
Starostne skupine	18–24 let	93,5	5,4	1,1	83,1	10,2	6,7	76,6	13,8	9,6
	25–44 let	91,3	7,6	1,1	79,6	8,8	11,6	77,5	12,0	10,5
	45–64 let	85,5	11,5	3,0	71,7	7,7	20,6	71,8	11,9	16,3
	65–74 let	89,2	7,9	2,8	69,8	2,4	27,8	58,7	9,1	32,3
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	95,4	4,6	-	^M 86,1	11,5	2,5	^M 77,3	^M 15,9	6,7
	Moški, 25–44 let	90,8	8,7	0,5	78,3	12,3	9,3	74,5	15,5	10,0
	Moški, 45–64 let	84,7	11,4	3,9	74,9	11,3	13,8	70,1	15,1	14,8
	Moški, 65–74 let	88,3	7,9	3,8	^M 70,9	3,9	25,2	^M 63,1	9,0	^M 27,8
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	91,4	6,3	2,2	^M 79,9	8,7	11,4	^M 75,8	11,4	12,8
	Ženske, 25–44 let	91,8	6,4	1,8	81,0	4,7	14,3	80,9	7,9	11,2
	Ženske, 45–64 let	86,3	11,5	2,2	68,4	3,9	27,7	73,7	8,6	17,7
	Ženske, 65–74 let	90,1	8,0	1,9	68,8	1,0	30,3	^M 54,6	9,1	36,4
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	86,8	10,2	3,0	72,4	9,4	18,2	68,6	12,4	19,0
	Višješolska izobrazba ali več	91,1	7,7	1,2	78,4	5,3	16,4	76,0	10,8	13,2
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	87,1	10,0	2,8	73,1	13,0	13,8	69,1	14,9	15,9
	Moški, višješolska izobrazba ali več	90,1	8,3	1,6	80,4	7,9	11,7	73,8	13,8	12,4
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	86,5	10,3	3,2	71,6	5,5	22,9	68,1	9,7	22,2
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	92,3	7,0	0,8	76,2	2,5	21,2	78,3	7,6	14,1
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	88,1	9,7	2,2	75,8	9,5	14,7	73,8	12,5	13,7
	Neaktivni	90,3	7,5	2,2	73,9	4,4	21,7	69,2	10,0	20,8
	Brezposelni	89,7	10,3	-	^M 77,4	1,9	^M 20,7	^M 70,4	12,1	^M 17,5
Živi sam	Ne	89,8	8,2	2,0	76,9	7,2	15,9	73,8	10,7	15,5
	Da	82,7	14,1	3,2	63,3	9,4	27,3	60,2	18,4	21,4
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	88,3	9,5	2,2	73,1	8,2	18,7	70,1	12,8	17,1
	Zahodna Slovenija	89,6	8,4	2,0	77,6	6,6	15,7	74,4	10,4	15,3
Bivalno okolje	Podeželsko	89,2	8,5	2,2	76,7	7,6	15,7	71,8	11,1	17,1
	Primestno	90,6	6,9	2,5	74,7	7,9	17,5	69,3	11,5	19,1
	Mestno	87,5	10,7	1,8	74,1	7,0	18,9	74,2	12,3	13,5
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	88,7	9,0	2,3	74,7	6,9	18,4	71,6	11,1	17,3
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	89,2	8,9	1,9	76,5	8,4	15,1	73,3	12,8	13,9

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

^M manj natančna ocena.

- ni pojava.

MNENJA O ŠKODLJIVOSTI UPORABE OGREVANIH TOBAČNIH IZDELKOV IN ELEKTRONSKIH CIGARET GLEDE NA ŠKODLJIVOST KAJENJA CIGARET

Ogrevani tobačni izdelki

Nekaj manj kot polovica (44 %) anketirancev meni, da so ogrevani tobačni izdelki enako škodljivi kot cigarete, nekaj manj kot petina (18 %), da so bolj škodljivi, desetina (10 %), da so manj škodljivi, več kot četrtnina (28 %) pa je izbrala odgovor *Ne vem* (Tabela 20).

Odstotek tistih, ki menijo, da so ogrevani tobačni izdelki manj škodljivi za zdravje kot cigarete, je statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v najmlajši starostni skupini (18–24 let) kot med tistimi v ostalih starostnih skupinah (25–44, 45–64 in 65–74 let), prav tako v starostni skupini 25–44 let kot med tistimi v obeh starejših starostnih skupinah (45–64 in 65–74 let);
- aktivnimi anketiranci kot med brezposelnimi in neaktivnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki živijo v mestnem bivalnem okolju, kot med tistimi, ki živijo na podeželju.

Odstotek tistih, ki so izbrali odgovor *Ne vem*, pa je statistično značilno višji med:

- anketiranimi ženskami kot moškimi;
- anketiranci v najstarejši starostni skupini (65–74 let) kot med tistimi v ostalih starostnih skupinah (18–24, 25–44 in 45–64 let), prav tako v starostni skupini 45–64 kot med tistimi v obeh mlajših starostnih skupinah (18–24 in 25–44 let);
- neaktivnimi anketiranci kot med aktivnimi.

Elektronske cigarete

Polovica (49 %) anketirancev meni, da so elektronske cigarete enako škodljive kot cigarete, približno šestina (16 %), da so bolj škodljive, prav tako približno šestina (17 %), da so manj škodljive, nekaj manj kot petina (18 %) pa je izbrala odgovor *Ne vem* (Tabela 20).

Odstotek tistih, ki menijo, da so elektronske cigarete manj škodljive za zdravje kot cigarete, je statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v najmlajši starostni skupini (18–24 let) kot med tistimi v ostalih starostnih skupinah (25–44, 45–64 in 65–74 let), prav tako v starostnih skupinah 25–44 in 45–64 let kot med tistimi v najstarejši starostni skupini (65–74 let);
- aktivnimi anketiranci kot med neaktivnimi;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Odstotek tistih, ki so izbrali odgovor *Ne vem*, pa je statistično značilno višji med:

- anketiranci v najstarejši starostni skupini (65–74 let) kot med tistimi v ostalih starostnih skupinah (18–24, 25–44 in 45–64 let);
- brezposelnimi in neaktivnimi anketiranci kot med aktivnimi.

Tabela 20: Mnenje o škodljivosti uporabe elektronskih cigaret in ogrevanih tobačnih izdelkov glede na škodljivost kajenja cigaret, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Škodljivost uporabe ogrevanih tobačnih izdelkov glede na kajenje cigaret				Škodljivost uporabe elektronskih cigaret glede na kajenje cigaret			
		Bolj	Enako	Manj	Ne vem	Bolj	Enako	Manj	Ne vem
		%	%	%	%	%	%	%	%
Skupaj (n = 1033)		18,3	43,5	10,4	27,8	16,4	49,2	16,8	17,6
Spol	Moški	17,5	45,7	13,5	23,4	15,5	47,9	20,8	15,8
	Ženski	19,1	41,3	7,2	32,4	17,3	50,6	12,6	19,5
Starostne skupine	18–24 let	8,9	^M 51,6	24,8	14,7	10,2	^M 45,6	30,9	13,2
	25–44 let	17,8	47,0	12,8	22,4	16,4	50,3	19,1	14,2
	45–64 let	21,5	41,3	7,7	29,5	20,2	48,6	14,6	16,6
	65–74 let	16,8	37,0	3,7	42,6	10,5	50,2	9,2	30,1
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	6,7	^M 54,5	^M 22,9	^M 15,9	8,9	^M 40,7	^M 37,0	^M 13,5
	Moški, 25–44 let	16,1	46,1	16,9	20,9	15,9	49,2	21,6	13,3
	Moški, 45–64 let	22,5	42,8	10,8	23,9	19,3	46,3	19,8	14,6
	Moški, 65–74 let	14,6	^M 46,3	6,6	^M 32,5	8,5	^M 53,3	11,7	26,5
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	11,3	^M 48,3	^M 27,0	^M 13,4	11,8	^M 51,2	^M 24,2	12,9
	Ženske, 25–44 let	19,8	48,0	8,2	24,0	16,9	51,5	16,3	15,2
	Ženske, 45–64 let	20,4	39,7	4,6	35,3	21,1	51,0	9,3	18,6
	Ženske, 65–74 let	18,8	28,4	0,9	^M 51,9	12,4	^M 7,4	6,8	33,3
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	20,1	42,7	10,1	27,2	17,5	48,3	15,2	19,1
	Višješolska izobrazba ali več	16,2	44,5	10,9	28,4	15,2	50,2	18,6	16,0
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	20,5	43,7	13,6	22,2	17,7	46,7	19,6	16,0
	Moški, višješolska izobrazba ali več	14,1	47,8	13,5	24,6	13,0	49,1	22,2	15,7
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	19,7	41,5	6,3	32,5	17,2	50,0	10,4	22,4
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	18,5	41,1	8,1	32,4	17,5	51,2	14,9	16,4
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	18,0	45,2	12,3	24,5	16,1	49,1	19,2	15,6
	Neaktivni	17,8	41,2	7,6	33,3	16,3	50,2	12,9	20,7
	Brezposelni	^M 25,0	^M 38,1	5,7	^M 31,2	^M 20,5	^M 42,3	13,8	^M 23,3
Živi sam	Ne	19,0	43,9	9,7	27,4	16,4	49,7	16,6	17,3
	Da	13,0	40,8	16,0	30,2	16,4	45,5	18,4	19,7
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	20,0	42,4	9,5	28,1	18,2	47,5	16,9	17,4
	Zahodna Slovenija	16,3	44,8	11,5	27,3	14,3	51,1	16,7	17,9
Bivalno okolje	Podeželsko	20,1	44,9	7,4	27,5	19,1	45,4	16,4	19,0
	Primestno	15,1	41,9	11,9	31,1	15,2	48,0	16,5	20,2
	Mestno	18,3	43,1	12,7	25,9	14,3	53,8	17,4	14,6
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	18,3	42,9	10,3	28,6	15,8	51,2	15,2	17,8
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	18,2	44,9	10,8	26,1	17,6	45,1	20,1	17,2

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

^M manj natančna ocena.

MNENJA O ZASVOJLJIVOSTI OGREVANIH TOBAČNIH IZDELKOV IN ELEKTRONSKIH CIGARET GLEDE NA ZASVOJLJIVOST CIGARET

Ogrevani tobačni izdelki

Približno polovica (52 %) anketirancev meni, da so ogrevani tobačni izdelki enako zasvojljivi kot cigarete, desetina (10 %), da so bolj zasvojljivi, približno dvajsetina (6 %), da so manj zasvojljivi, skoraj tretjina (31 %) pa je izbrala odgovor *Ne vem* (Tabela 21). Da ne zasvojijo, meni manj kot 1 % anketirancev.

Odstotek tistih, ki menijo, da so ogrevani tobačni izdelki manj zasvojljivi kot cigarete, se med različnimi podskupinami statistično značilno ne razlikuje.

Odstotek tistih, ki so izbrali odgovor *Ne vem*, pa je statistično značilno višji med:

- anketiranimi ženskami kot moškimi;
- anketiranci v najstarejši starostni skupini (65–74 let) kot med tistimi v ostalih starostnih skupinah (18–24, 25–44 in 45–64 let), pri tem pa v starostni skupini 44–65 kot med tistimi v obeh mlajših starostnih skupinah (18–24 in 25–44 let);
- neaktivnimi in brezposelnimi anketiranci kot med aktivnimi.

Elektronske cigarete

Več kot polovica (56 %) anketirancev meni, da so elektronske cigarete enako zasvojljive kot cigarete, približno desetina (9 %), da so bolj zasvojljive, nekaj več kot desetina (12 %), da so manj zasvojljive, več kot petina (22 %) pa je izbrala odgovor *Ne vem* (Tabela 21). Da ne zasvojijo, meni 1 % anketirancev.

Odstotek tistih, ki menijo, da so elektronske cigarete manj zasvojljive kot cigarete, je statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci v najmlajši starostni skupini (18–24 let) kot med tistimi v starostnih skupinah 45–64 in 65–74 let.

Odstotek tistih, ki so izbrali odgovor *Ne vem*, pa je statistično značilno višji med:

- anketiranci v najstarejši starostni skupini (65–74 let) kot med tistimi v ostalih starostnih skupinah (18–24, 25–44 in 45–64 let), pri tem pa v starostni skupini 44–65 kot med tistimi v obeh mlajših starostnih skupinah (18–24 in 25–44 let).

Tabela 21: Mnenje o zasvojljivosti elektronskih cigaret in ogrevanih tobačnih izdelkov glede na zasvojljivost cigaret, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Zasvojljivost ogrevanih tobačnih izdelkov glede na zasvojljivost cigaret					Zasvojljivost elektronskih cigaret glede na zasvojljivost cigaret				
		Bolj	Enako	Manj	Ne zasvojljijo	Ne vem	Bolj	Enako	Manj	Ne zasvojljijo	Ne vem
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Skupaj (n = 1033)		9,7	52,4	6,2	0,4	31,3	8,9	56,1	11,7	1,0	22,3
Spol	Moški	10,9	53,5	7,4	0,6	27,7	9,5	54,7	13,8	1,4	20,7
	Ženski	8,4	51,4	4,9	0,2	35,2	8,4	57,6	9,5	0,6	23,9
Starostne skupine	18–24 let	11,5	^M 62,1	9,9	-	16,6	10,8	^M 58,2	17,8	1,1	12,1
	25–44 let	8,9	59,5	7,1	0,6	23,9	10,1	58,7	14,1	1,1	15,9
	45–64 let	11,2	48,6	5,3	0,5	34,4	9,3	55,7	9,4	1,0	24,7
	65–74 let	6,7	40,9	4,1	-	48,3	4,5	50,2	8,5	0,7	36,1
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	^M 13,6	^M 66,0	6,7	-	^M 13,7	^M 16,0	^M 59,0	^M 13,7	0,0	11,3
	Moški, 25–44 let	9,1	58,8	9,3	0,5	22,4	11,7	53,0	17,2	1,6	16,4
	Moški, 45–64 let	13,0	49,5	5,3	1,0	31,2	9,0	55,6	10,6	1,5	23,4
	Moški, 65–74 let	8,3	^M 43,0	8,5	-	^M 40,1	1,2	^M 53,8	13,6	1,4	^M 30,1
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	9,0	^M 57,7	^M 13,5	-	^M 19,7	4,9	^M 57,3	^M 22,4	2,4	12,9
	Ženske, 25–44 let	8,6	60,3	4,7	0,7	25,6	8,3	65,2	10,5	0,6	15,4
	Ženske, 45–64 let	9,4	47,6	5,2	-	37,8	9,6	55,7	8,2	0,5	26,0
	Ženske, 65–74 let	5,2	39,0	-	-	^M 55,8	7,5	^M 47,0	3,9	-	41,7
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	11,6	49,0	6,6	0,8	32,0	10,2	54,5	10,6	0,8	23,9
	Višješolska izobrazba ali več	7,5	56,2	5,7	-	30,5	7,5	57,9	12,9	1,3	20,5
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	14,2	48,8	8,0	1,1	28,0	11,4	53,7	12,5	1,1	21,3
	Moški, višješolska izobrazba ali več	7,3	58,6	6,8	-	27,3	7,3	55,8	15,1	1,7	20,1
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	8,9	49,1	5,1	0,5	36,4	9,0	55,3	8,6	0,4	26,7
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	7,7	53,8	4,6	-	33,8	7,7	60,0	10,5	0,8	20,9
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	8,9	56,4	6,6	0,5	27,5	9,0	57,2	12,2	1,1	20,4
	Neaktivni	10,7	45,9	5,3	0,3	37,8	8,6	54,6	10,4	0,9	25,6
	Brezposelni	12,0	^M 46,1	6,2	-	^M 35,7	9,9	^M 52,3	14,2	-	^M 23,6
Živi sam	Ne	9,9	52,8	6,1	0,2	31,0	9,3	56,4	11,4	0,9	22,0
	Da	8,1	50,1	6,5	1,6	33,8	6,2	53,8	14,1	1,6	24,3
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	10,5	53,1	4,9	0,4	31,0	9,7	55,6	11,8	1,2	21,7
	Zahodna Slovenija	8,8	51,7	7,5	0,4	31,6	8,1	56,6	11,6	0,8	22,9
Bivalno okolje	Podeželsko	13,0	48,8	5,8	0,8	31,6	12,2	53,1	9,3	1,5	23,9
	Primestno	8,3	52,1	6,6	-	33,0	7,8	54,8	13,1	0,9	23,4
	Mestno	7,1	56,4	6,3	0,3	30,0	6,3	60,0	13,3	0,5	19,9
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	9,2	53,6	5,6	0,4	31,2	8,6	56,5	10,5	1,5	22,8
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	10,7	50,0	7,3	0,4	31,6	9,5	55,2	14,2	-	21,1

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

^M manj natančna ocena.

- ni pojava.

MNENJA O UČINKOVITOSTI OGREVANIH TOBAČNIH IZDELKOV IN ELEKTRONSKIH CIGARET KOT PRIPOMOČKOV ZA OPUŠČANJE KAJENJA

Ogrevani tobačni izdelki

Približno polovica anketirancev (53 %) meni, da ogrevani tobačni izdelki niso učinkoviti pripomočki za opuščanje kajenja, 6 % pa jih meni, da so, medtem ko jih manj kot polovica (41 %) izbrala odgovor *Ne vem* (Tabela 22). Odstotki anketirancev, ki zaznavajo ogrevane tobačne izdelke kot učinkovite pripomočke za opuščanje kajenja, so statistično značilno višji med:

- anketiranci iz starostne skupine 25–44 let kot med tistimi iz obeh starejših starostnih skupin (45–64 in 65–74 let);
- delovno aktivnimi in neaktivnimi kot med brezposelnimi;
- anketiranci, ki živijo v mestnem bivalnem okolju kot med tistimi, ki živijo v podeželskem.

Odstotek tistih, ki so izbrali odgovor *Ne vem*, pa je statistično značilno višji med:

- anketiranimi ženskami kot moškimi;
- anketiranci v starostni skupini 25–44 let kot med tistimi v obeh starejših starostnih skupinah (45–64 in 65–74 let);
- neaktivnimi anketiranci kot med aktivnimi in brezposelnimi ter med brezposelnimi kot aktivnimi.

Elektronske cigarete

Skoraj dve tretjini anketirancev (62 %) menita, da elektronske cigarete niso učinkoviti pripomočki za opuščanje kajenja, približno desetina (9 %) pa jih meni, da so, medtem ko jih nekaj manj kot tretjina (29 %) izbrala odgovor *Ne vem* (Tabela 22). Odstotki anketirancev, ki zaznavajo elektronske cigarete kot učinkovite pripomočke za opuščanje kajenja, so statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- anketiranci iz starostnih skupin 18–24 in 25–44 let kot med tistimi iz obeh starejših starostnih skupin (45–64 in 65–74 let), pri čemer je med obema mlajšima starostnima skupinama odstotek višji v najmlajši;
- delovno aktivnimi anketiranci kot med neaktivnimi.

Odstotek tistih, ki so izbrali odgovor *Ne vem*, pa je statistično značilno višji med:

- anketiranci v starostni skupini 65–74 let kot med tistimi v starostnih skupinah 25–44 in 45–64 let ter med anketiranci v najmlajši starostni skupini (18–24 let) kot med tistimi v starostni skupini 25–44 let;
- neaktivnimi anketiranci kot med aktivnimi in brezposelnimi ter med brezposelnimi kot aktivnimi.

Tabela 22: Mnenje o učinkovitosti ogrevanih tobačnih izdelkov in elektronskih cigaret kot pripomočkov za opuščanje kajenja, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Ogrevani tobačni izdelki kot pripomočki za opuščanje kajenja			Elektronske cigarete kot pripomočki za opuščanje kajenja		
		Učinkoviti	Niso učinkoviti	Ne vem	Učinkoviti	Niso učinkoviti	Ne vem
		%	%	%	%	%	%
Skupaj (n = 1033)		6,0	53,1	40,9	9,4	61,9	28,7
Spol	Moški	6,9	59,5	33,6	11,5	62,1	26,5
	Ženski	4,9	46,3	48,7	7,2	61,7	31,1
Starostne skupine	18–24 let	7,0	^M 50,7	^M 42,3	18,6	^M 47,5	^M 33,9
	25–44 let	9,5	55,6	34,8	12,8	62,4	24,8
	45–64 let	4,2	53,2	42,6	7,3	66,7	26,0
	65–74 let	1,7	48,7	49,6	1,6	57,3	41,1
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	9,3	^M 56,2	^M 34,4	^M 20,9	^M 42,8	^M 36,3
	Moški, 25–44 let	11,5	58,4	30,1	15,5	61,8	22,7
	Moški, 45–64 let	3,8	61,2	34,9	9,4	68,2	22,5
	Moški, 65–74 let	2,4	^M 59,7	^M 37,9	1,1	^M 58,9	^M 40,0
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	4,5	^M 44,6	^M 51,0	^M 16,0	^M 52,7	^M 31,3
	Ženske, 25–44 let	7,3	52,5	40,2	9,8	63,0	27,2
	Ženske, 45–64 let	4,6	44,8	50,5	5,2	65,1	29,7
	Ženske, 65–74 let	1,0	38,6	60,3	2,0	^M 55,8	^M 42,2
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	6,3	52,2	41,5	8,6	61,8	29,6
	Višješolska izobrazba ali več	5,6	54,1	40,3	10,2	62,0	27,8
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	7,1	61,5	31,4	10,4	63,6	26,0
	Moški, višješolska izobrazba ali več	6,8	57,2	35,9	12,6	60,4	27,1
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	5,6	42,2	52,3	6,7	59,8	33,5
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	4,2	50,8	45,0	7,7	63,7	28,6
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	7,2	55,3	37,5	11,2	63,4	25,4
	Neaktivni	4,5	50,2	45,3	6,1	59,8	34,1
	Brezposelni	-	^M 44,0	^M 56,0	8,9	^M 55,7	^M 35,5
Živi sam	Ne	5,7	53,4	40,9	9,1	62,3	28,6
	Da	7,8	51,4	40,9	11,0	58,9	30,0
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	5,4	52,3	42,3	8,4	62,7	28,9
	Zahodna Slovenija	6,6	54,0	39,5	10,5	60,9	28,6
Bivalno okolje	Podeželsko	4,0	52,8	43,2	8,1	60,8	31,0
	Primestno	6,4	51,2	42,4	9,3	59,7	31,0
	Mestno	7,7	54,6	37,7	10,7	64,3	25,0
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	5,2	53,8	40,9	9,0	62,0	29,0
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	7,5	51,6	40,9	10,2	61,6	28,2

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

^M manj natančna ocena.

- ni pojava.

IZPOSTAVLJENOST AEROSOLU OGREVANIH TOBAČNIH IZDELKOV IN/ALI ELEKTRONSKIH CIGARET

Med anketiranci, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, je aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret izpostavljenih nekaj več kot polovica (53 %), večina redkeje kot tedensko (Tabela 23). Odstotek izpostavljenih je statistično značilno višji med:

- anketiranimi moškimi kot ženskami;
- se znižuje s starostjo in je najvišji v najmlajši starostni skupini (18–24 let) in najnižji v najstarejši starostni skupini (65–74 let);
- delovno aktivnimi anketiranci kot med neaktivnimi;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Dnevno so aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret izpostavljeni 4 % anketirancev, ki so že slišali zanje (Tabela 24). Odstotek dnevno izpostavljenih je statistično značilno višji med:

- anketiranci iz mlajših starostnih skupin (18–24 in 25–44 let) kot med tistimi iz najstarejše starostne skupine (65–74 let), prav tako med anketiranci iz starostne skupine 25–44 let kot med tistimi iz starostne skupine 65–44 let;
- delovno aktivnimi anketiranci kot med neaktivnimi;
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki živijo v mestnem bivalnem okolju kot med tistimi, ki živijo na podeželju.

Tabela 23: Odstotki izpostavljenih in pogostost izpostavljenosti aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih prostorih, med anketiranci, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

	Izpostavljeni aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret	Pogostost izpostavljenosti aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret			
		Vsaj tedensko	Redkeje kot tedensko	Nikoli	
	%	%	%	%	
Skupaj (n = 1020)	52,7	7,5	45,2	47,3	
Spol	Moški	57,1	8,3	48,8	42,9
	Ženski	48,0	6,7	41,3	52,0
Starostne skupine	18–24 let	75,1	15,6	^M 59,5	24,9
	25–44 let	61,1	9,9	51,2	38,9
	45–64 let	47,0	5,8	41,2	53,0
	65–74 let	34,9	1,7	33,2	65,1
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	^M 70,1	^M 13,4	^M 56,6	^M 29,9
	Moški, 25–44 let	64,6	11,4	53,2	35,4
	Moški, 45–64 let	51,9	6,7	45,1	48,1
	Moški, 65–74 let	^M 43,9	1,4	^M 42,5	^M 56,1
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	^M 80,6	^M 18,0	^M 62,6	^M 19,4
	Ženske, 25–44 let	57,0	8,1	48,9	43,0
	Ženske, 45–64 let	41,9	4,9	37,0	58,1
	Ženske, 65–74 let	26,5	1,9	24,6	73,5
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	52,2	9,3	42,9	47,8
	Višješolska izobrazba ali več	53,2	5,5	47,7	46,8
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	60,8	11,7	49,1	39,2
	Moški, višješolska izobrazba ali več	53,0	4,6	48,4	47,0
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	43,0	6,8	36,2	57,0
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	53,5	6,5	47,0	46,5
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	55,8	8,8	47,1	44,2
	Neaktivni	46,7	5,3	41,3	53,3
	Brezposelni	^M 53,6	6,1	^M 47,5	^M 46,4
Živi sam	Ne	52,5	6,5	46,0	47,5
	Da	54,0	14,5	39,5	46,0
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	53,7	8,1	45,5	46,3
	Zahodna Slovenija	51,6	6,8	44,8	48,4
Bivalno okolje	Podeželsko	53,5	7,5	46,0	46,5
	Primestno	50,2	5,5	44,7	49,8
	Mestno	53,4	8,8	44,6	46,6
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	50,3	6,7	43,6	49,7
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	57,6	9,1	48,5	42,4

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

^M manj natančna ocena.

Tabela 24: Odstotki vsakodnevno izpostavljenih aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih prostorih, med anketiranci, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Vsak dan izpostavljeni aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret %
Skupaj (n = 1020)		4,0
Spol	Moški	4,4
	Ženski	3,6
Starostne skupine	18–24 let	6,7
	25–44 let	6,3
	45–64 let	2,5
	65–74 let	1,0
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	6,7
	Moški, 25–44 let	6,6
	Moški, 45–64 let	3,4
	Moški, 65–74 let	-
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	6,7
	Ženske, 25–44 let	5,9
	Ženske, 45–64 let	1,6
	Ženske, 65–74 let	1,9
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	5,1
	Višješolska izobrazba ali več	2,8
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	5,7
	Moški, višješolska izobrazba ali več	2,9
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	4,4
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	2,8
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	5,3
	Neaktivni	1,6
	Brezposelni	3,6
Živi sam	Ne	3,2
	Da	9,8
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	4,7
	Zahodna Slovenija	3,3
Bivalno okolje	Podeželsko	2,6
	Primestno	3,4
	Mestno	5,8
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	3,5
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	5,0

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

- ni pojava.

UPORABA OGREVANIH TOBAČNIH IZDELKOV IN/ALI ELEKTRONSKIH CIGARET V ZAPRTIH DOMAČIH BIVALNIH PROSTORIH (anketiranec, drugi člani gospodinjstva ali obiskovalci)

Med anketiranci, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, jih približno četrtnina (24 %) poroča, da v zaprtih prostorih njihovega domačega bivalnega okolja oni, drugi člani gospodinjstva ali obiskovalci uporabljajo ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, predvsem redkeje kot tedensko (Tabela 25). Odstotek je statistično značilno višji med:

- anketiranci iz mlajših starostnih skupin (18–24 in 25–44 let) kot med tistimi v starejših starostnih skupinah (45–64 in 65–74 let);
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

O dnevni uporabi ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih prostorih njihovega domačega bivalnega okolja (oni, drugi člani gospodinjstva ali obiskovalci) pa poročajo nekaj manj kot 4 % anketirancev, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete (Tabela 26). Odstotek je statistično značilno višji med:

- anketiranci iz mlajših starostnih skupin (18–24 in 25–44 let) kot med tistimi v starejših starostnih skupinah (45–64 in 65–74 let);
- anketiranci, ki živijo sami, kot med tistimi, ki ne živijo sami;
- anketiranci, ki imajo duševne težave, kot med tistimi, ki jih nimajo.

Tabela 25: Uporaba in pogostost uporabe ogrevanih tobaknih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih domačih bivalnih prostorih (anketirane, drugi člani gospodinjstva ali obiskovalci), med anketiranci, ki so že slišali za ogrevane tobakne izdelke in/ali elektronske cigarete, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Uporaba ogrevanih tobaknih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih domačih prostorih %	Pogostost uporabe ogrevanih tobaknih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih domačih prostorih		
			Vsaj tedensko %	Redkeje kot tedensko %	Nikoli %
Skupaj (n = 1020)		23,7	5,9	17,8	76,3
Spol	Moški	23,7	6,0	17,8	76,3
	Ženski	23,6	5,8	17,8	76,4
Starostne skupine	18–24 let	^M 35,6	11,4	24,2	^M 64,4
	25–44 let	29,1	9,4	19,8	70,9
	45–64 let	19,2	3,6	15,6	80,8
	65–74 let	15,4	0,5	14,9	84,6
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	^M 29,4	11,3	^M 18,1	^M 70,6
	Moški, 25–44 let	29,6	9,7	19,9	70,4
	Moški, 45–64 let	19,1	3,4	15,6	80,9
	Moški, 65–74 let	17,8	-	17,8	82,2
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	^M 42,4	11,4	^M 31,1	^M 57,6
	Ženske, 25–44 let	28,6	9,0	19,6	71,4
	Ženske, 45–64 let	19,4	3,8	15,6	80,6
	Ženske, 65–74 let	13,1	1,0	12,2	86,9
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	24,8	6,4	18,4	75,2
	Višješolska izobrazba ali več	22,5	5,4	17,1	77,5
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	28,2	6,3	21,9	71,8
	Moški, višješolska izobrazba ali več	18,7	5,5	13,2	81,3
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	21,0	6,4	14,6	79,0
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	26,5	5,2	21,2	73,5
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	25,2	6,8	18,3	74,8
	Neaktivni	20,8	4,1	16,7	79,2
	Brezposelni	^M 24,4	6,2	^M 18,1	^M 75,6
Živi sam	Ne	22,7	5,0	17,7	77,3
	Da	30,9	12,2	18,7	69,1
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	24,2	5,9	18,4	75,8
	Zahodna Slovenija	23,1	6,0	17,1	76,9
Bivalno okolje	Podeželsko	23,7	5,3	18,4	76,3
	Primestno	23,8	5,3	18,5	76,2
	Mestno	23,5	6,8	16,7	76,5
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	21,6	4,8	16,8	78,4
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	27,9	8,2	19,7	72,1
Živi z otroki, mlajšimi od 18 let	Ne	22,5	5,7	16,8	77,5
	Da	26,3	6,3	20,0	73,7
Živi z osebami, ki s stare 65 let in več oziroma imajo kronična obolenja	Ne	23,8	6,5	17,3	76,2
	Da	23,3	4,3	19,0	76,7

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

^M manj natančna ocena.

- ni pojava.

Tabela 26: Dnevna uporaba ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih domačih bivalnih prostorih (anketiranec, drugi člani gospodinjstva ali obiskovalci), med anketiranci, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Dnevna uporaba ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih domačih bivalnih prostorih
		%
Skupaj (n = 1020)		3,7
Spol	Moški	3,7
	Ženski	3,7
Starostne skupine	18–24 let	8,0
	25–44 let	5,6
	45–64 let	2,3
	65–74 let	0,5
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	9,0
	Moški, 25–44 let	5,3
	Moški, 45–64 let	2,4
	Moški, 65–74 let	-
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	6,7
	Ženske, 25–44 let	6,0
	Ženske, 45–64 let	2,1
	Ženske, 65–74 let	1,0
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	4,1
	Višješolska izobrazba ali več	3,3
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	4,4
	Moški, višješolska izobrazba ali več	3,0
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	3,7
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	3,6
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	4,2
	Neaktivni	2,8
	Brezposelni	3,8
Živi sam	Ne	3,0
	Da	8,8
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	3,7
	Zahodna Slovenija	3,7
Bivalno okolje	Podeželsko	2,9
	Primestno	3,4
	Mestno	4,7
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	2,7
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	5,8
Živi z otroki, mlajšimi od 18 let	Ne	3,7
	Da	3,8
Živi z osebami, ki s stare 65 let in več oziroma imajo kronična obolenja	Ne	4,2
	Da	2,5

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

- ni pojava.

MNENJE O ŠKODLJIVOSTI IZPOSTAVLJENOSTI AEROSOLU OGREVANIH TOBAČNIH IZDELKOV IN/ALI ELEKTRONSKIH CIGARET V ZAPRTIH PROSTORIH

Približno dve tretjini anketirancev (68 %), ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, menita, da je izpostavljenosti aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih prostorih škodljiva za zdravje, približno četrtna (26 %) jih je neodločenih, 6 % pa jih meni, da tovrstna izpostavljenost ni škodljiva zdravju (Tabela 27). Odstotek tistih, ki menijo, da tovrstna izpostavljenost ni škodljiva zdravju, je statistično značilno višji med:

- anketiranci iz obeh starejših starostnih skupin (45–64 in 65–74 let) kot med tistimi iz najmlajše starostne skupine (18–24 let), prav tako med anketiranci iz najstarejše starostne skupine (65–74 let) kot med tistimi iz starostne skupine 45–64 let;
- brezposelnimi anketiranci kot med aktivnimi.

Tabela 27: Mnenje o škodljivosti izpostavljenosti aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih prostorih, med anketiranci, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Izpostavljenost aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret		
		Škodljiva za moje zdravje %	Niti škodljiva, niti neškodljiva za moje zdravje %	Neškodljiva za moje zdravje %
Skupaj (n = 1020)		68,4	25,6	6,0
Spol	Moški	68,9	24,9	6,3
	Ženski	68,0	26,3	5,7
Starostne skupine	18–24 let	78,3	19,5	2,1
	25–44 let	71,5	24,0	4,6
	45–64 let	65,3	28,1	6,6
	65–74 let	63,5	26,5	10,0
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	^M 72,5	^M 25,2	2,3
	Moški, 25–44 let	69,7	24,9	5,4
	Moški, 45–64 let	67,1	26,0	6,9
	Moški, 65–74 let	^M 69,1	21,5	9,4
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	^M 84,8	^M 13,3	2,0
	Ženske, 25–44 let	73,5	22,9	3,7
	Ženske, 45–64 let	63,4	30,3	6,3
	Ženske, 65–74 let	^M 58,4	31,2	10,5
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	63,9	29,0	7,1
	Višješolska izobrazba ali več	73,4	21,8	4,8
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	64,9	28,0	7,1
	Moški, višješolska izobrazba ali več	73,3	21,4	5,3
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	62,9	30,1	7,0
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	73,5	22,2	4,3
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	69,5	25,6	4,9
	Neaktivni	68,0	24,6	7,3
	Brezposelni	^M 56,3	^M 31,9	11,8
Živi sam	Ne	69,2	24,9	5,8
	Da	62,7	30,2	7,2
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	67,8	26,3	5,9
	Zahodna Slovenija	69,1	24,7	6,2
Bivalno okolje	Podeželsko	71,7	22,6	5,7
	Primestno	69,2	23,6	7,2
	Mestno	64,6	29,8	5,6
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	69,6	24,8	5,7
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	66,1	27,2	6,7

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

^M manj natančna ocena.

VIRI INFORMACIJ O DRUGIH TOBAČNIH/NIKOTINSKIH IZDELKIH (ogrevani tobačni izdelki, elektronske cigarete, nikotinske vrečke)

Največ anketirancev, ki so že slišali za druge tobačne/nikotinske izdelke, to je več kot tretjina (39 %), poroča, da pridobivajo informacije o teh izdelkih na spletu, nekaj manj kot tretjina (31 %) od prijateljev in sorodnikov, petina (20 %) pri uporabnikih teh izdelkov, približno šestina (17 %) na družbenih omrežjih, kar so vse praviloma neverodostojni viri informacij o teh izdelkih (Slika 8). Le 5 % anketirancev, ki so že slišali za te izdelke, posega po strokovni literaturi in 3 % po informacijah profesionalnih organizacij oziroma ustanov, ki so verodostojni viri.

Slika 8: Viri informacij o drugih tobačnih/nikotinskih izdelkih, med anketiranci, ki so že slišali za druge tobačne/nikotinske izdelke, starimi 18–74 let ($n = 1020$).

Skoraj vsi anketiranci (97 %), ki so že slišali za druge tobačne/nikotinske izdelke, uporabljajo predvsem neverodostojne vire (Tabela 29) – nekaj manj kot tretjina (31 %) jih uporablja izključno neverodostojne vire in skoraj dve tretjini (65 %) več neverodostojnih virov (Tabela 29). Predvsem verodostojne vire uporabljajo približno 3 % anketirancev, ki so že slišali za druge tobačne/nikotinske izdelke, a tudi večina teh verodostojne vire kombinira z neverodostojnimi. Odstotki tistih, ki uporabljajo samo neverodostojne vire, so statistično značilno višji med:

- anketiranci iz starostne skupine 45–64 let kot med tistimi iz najmlajše starostne skupine (18–24 let);
- brezposelnimi anketiranci kot aktivnimi;
- anketiranci, ki živijo v primestnem bivalnem okolju kot med tistimi iz mestnega bivalnega okolja.

Odstotki tistih, ki uporabljajo predvsem neverodostojne vire, so statistično značilno višji med:

- anketiranci iz starostnih skupin 25–44 in 45–64 let kot med tistimi iz najmlajše starostne skupine (18–24 let);
- anketiranci, ki živijo v mestnem bivalnem okolju kot med tistimi iz primestnega bivalnega okolja.

Tabela 28: Viri informacij o drugih tobačnih/nikotinskih izdelkih (ogrevani tobačni izdelki, elektronske cigarete, nikotinske vrečke), med anketiranci, ki so že slišali za druge tobačne/nikotinske izdelke, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Samo neverodostojni viri %	Več neverodostojnih virov %	Več verodostojnih virov %	Samo verodostojni viri %
Skupaj (n = 753)		31,4	65,1	3,3	0,1
Spol	Moški	29,1	66,9	4,0	-
	Ženski	34,0	63,2	2,6	0,2
Starostne skupine	18–24 let	^M 41,1	^M 50,7	8,2	-
	25–44 let	31,0	66,2	2,4	0,3
	45–64 let	29,6	68,3	2,1	-
	65–74 let	29,9	64,9	5,2	-
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	^M 32,3	^M 54,4	^M 13,3	-
	Moški, 25–44 let	30,2	67,7	2,1	-
	Moški, 45–64 let	26,9	70,4	2,7	-
	Moški, 65–74 let	^M 29,1	^M 65,1	5,8	-
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	^M 50,9	^M 46,6	2,6	-
	Ženske, 25–44 let	32,0	64,5	2,8	0,6
	Ženske, 45–64 let	32,4	66,1	1,5	-
	Ženske, 65–74 let	^M 30,6	^M 64,7	4,7	-
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	31,3	65,3	3,4	-
	Višješolska izobrazba ali več	31,6	64,9	3,2	0,2
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	27,2	68,1	4,7	-
	Moški, višješolska izobrazba ali več	31,2	65,5	3,3	-
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	35,9	62,1	2,0	-
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	32,0	64,3	3,2	0,5
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	30,0	66,9	2,9	0,2
	Neaktivni	33,0	62,5	4,5	-
	Brezposelni	^M 42,2	^M 57,8	-	-
Živi sam	Ne	31,9	65,3	2,8	-
	Da	28,5	63,7	6,9	0,9
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	32,8	64,6	2,6	-
	Zahodna Slovenija	30,0	65,7	4,1	0,2
Bivalno okolje	Podeželsko	31,4	65,3	3,3	-
	Primestno	37,3	59,3	3,3	-
	Mestno	28,0	68,3	3,3	0,3
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	31,7	64,8	3,4	0,2
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	31,0	65,8	3,2	-

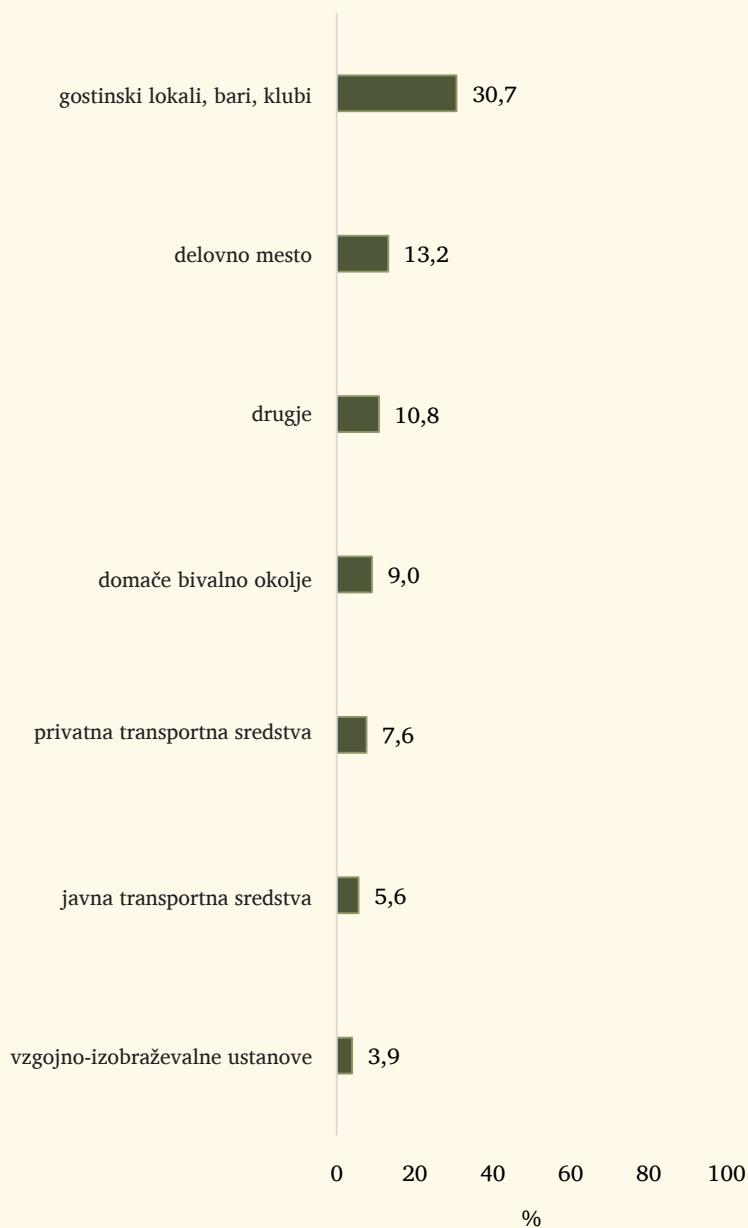
Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

^M manj natančna ocena.

- ni pojava.

OPAŽENOST UPORABE OGREVANIH TOBAČNIH IZDELKOV IN/ALI ELEKTRONSKIH CIGARET V RAZLIČNIH VRSTAH ZAPRTIH PROSTOROV V ZADNJIH 12 MESECIH

Največ anketirancev, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, to je skoraj tretjina (31 %), poroča, da so opazili uporabo ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v gostinskih lokalih, barih ali klubih, približno vsak osmi (13 %) na delovnem mestu, približno desetina (11 %) drugje in prav tako približno desetina (9 %) v domačem bivalnem okolju (Slika 9 in Tabela 29).

Slika 9: Opaženost uporabe ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v različnih zaprtih prostorih v zadnjih 12 mesecih, med anketiranci, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, starimi 18–74 let ($n = 1020$).

Tabela 29: Opaženost uporabe ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v različnih zaprtih prostorih v zadnjih 12 mesecih, med anketiranci, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.

		Domače bivalno okolje	Delovno mesto	Vzgojno-izobraževalne ustanove	Javna transportna sredstva	Privatna transportna sredstva	Gostinski lokali, bari, klubi	Drugje	Nikjer
		%	%	%	%	%	%	%	%
Skupaj (n = 1020)		9,0	13,2	3,9	5,6	7,6	30,7	10,8	47,8
Spol	Moški	8,0	17,1	3,7	7,3	9,9	33,6	12,5	42,2
	Ženski	10,1	9,0	4,1	3,7	5,1	27,5	9,1	53,8
Starostne skupine	18–24 let	17,6	13,3	18,7	20,2	16,8	^M 59,7	12,4	18,3
	25–44 let	10,7	19,3	4,4	6,0	7,5	33,9	9,8	43,6
	45–64 let	7,3	11,9	1,3	2,6	7,0	23,0	10,9	53,4
	65–74 let	4,6	2,5	0,6	3,6	3,6	25,2	12,1	60,6
Spol X Starost	Moški, 18–24 let	11,3	11,3	^M 16,0	^M 24,3	^M 16,0	^M 63,1	^M 13,5	^M 20,9
	Moški, 25–44 let	10,6	24,7	5,0	7,5	9,1	34,1	12,3	37,0
	Moški, 45–64 let	6,2	16,6	1,0	3,8	11,0	28,0	11,2	46,4
	Moški, 65–74 let	4,0	2,8	-	5,3	5,2	^M 28,2	15,6	^M 57,4
Spol X Starost	Ženske, 18–24 let	^M 24,6	^M 15,4	^M 21,8	^M 15,8	^M 17,6	^M 55,9	11,2	^M 15,3
	Ženske, 25–44 let	10,8	13,0	3,7	4,2	5,8	33,7	7,0	51,1
	Ženske, 45–64 let	8,4	6,9	1,5	1,3	2,8	17,7	10,6	60,8
	Ženske, 65–74 let	5,2	2,3	1,2	2,1	2,1	22,5	8,7	63,6
Stopnja izobrazbe	Srednješolska izobrazba ali manj	9,0	15,2	5,2	7,1	6,9	28,2	9,2	48,7
	Višješolska izobrazba ali več	9,0	10,9	2,4	4,0	8,3	33,3	12,6	46,8
Spol X Stopnja izobrazbe	Moški, srednješolska izobrazba ali manj	6,7	20,9	5,2	9,1	9,9	33,0	10,4	41,0
	Moški, višješolska izobrazba ali več	9,4	12,8	2,1	5,3	9,8	34,3	14,8	43,4
Spol X Stopnja izobrazbe	Ženske, srednješolska izobrazba ali manj	11,6	9,0	5,2	4,8	3,7	23,1	7,9	56,9
	Ženske, višješolska izobrazba ali več	8,6	9,0	2,8	2,5	6,6	32,4	10,4	50,4
Zaposlitveni status	Delovno aktivni	10,3	18,9	3,3	4,5	8,7	30,3	10,4	44,7
	Neaktivni	6,5	3,9	4,9	8,2	6,3	31,6	11,9	51,6
	Brezposelni	10,0	2,2	4,2	1,8	2,0	^M 28,4	8,6	^M 63,5
Živi sam	Ne	8,7	12,9	3,9	5,2	7,4	30,9	11,2	47,8
	Da	11,7	15,2	3,8	8,2	9,0	29,0	7,9	47,8
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija	8,4	14,3	3,8	5,7	6,6	30,2	9,9	47,2
	Zahodna Slovenija	9,8	11,9	4,0	5,4	8,6	31,2	11,9	48,4
Bivalno okolje	Podeželsko	7,1	13,1	3,8	5,4	6,6	31,8	10,8	49,4
	Primestno	8,0	13,9	4,2	5,4	6,6	29,4	10,0	48,6
	Mestno	11,6	12,8	3,8	5,9	9,1	30,3	11,4	45,6
Duševno zdravje	Brez težav v duševnem zdravju	7,7	13,0	2,8	4,8	6,3	28,2	10,5	51,5
	Depresivna motnja ali težave v duševnem zdravju	11,8	13,6	6,1	7,2	10,2	35,8	11,5	40,3

Obarvane skupine po neodvisnih spremenljivkah so tiste, v katerih med skupinami znotraj iste neodvisne spremenljivke obstajajo statistično značilne razlike ($p < 0,050$); prikazani odstotki se znotraj posameznih kategorij iste neodvisne spremenljivke statistično značilno razlikujejo (Bonferronijev popravek). Npr., v kolikor so obarvane celice pri spolu, potem se statistično značilno razlikujeta odstotka med spoloma, v kolikor so obarvane celice pri starostnih skupinah, se statistično značilno razlikujejo odstotki med določenimi starostnimi skupinami. V katerih skupinah se med seboj statistično značilno razlikujejo odstotki, je za večino spremenljivk obrazloženo v besedilu (razen za spol X starost in spol X izobrazba).

^M manj natančna ocena.

Literatura

Berzelak, J., Rehberger, M., Lavtar, D. in Zaletel, M. (2022). Could timeliness be improved by using an online access panel? : case study of the pandemic fatigue survey. V: *European Conference on Quality in Official Statistics (Q2022)*, Vilnius, 8 - 10 June 2022. Brussels: Eurostat. <https://q2022.stat.gov.lt/scientific-information/papers-presentations/session-34>

Lavtar, D., Vrh, M., Mrzel, M., Rehberger, M., Berzelak, J. in Zaletel, M. (2022). COVID-19 vaccination rates: comparison of administrative and survey data. V: *European Conference on Quality in Official Statistics (Q2022)*, Vilnius, 8 - 10 June 2022. Brussels: Eurostat.

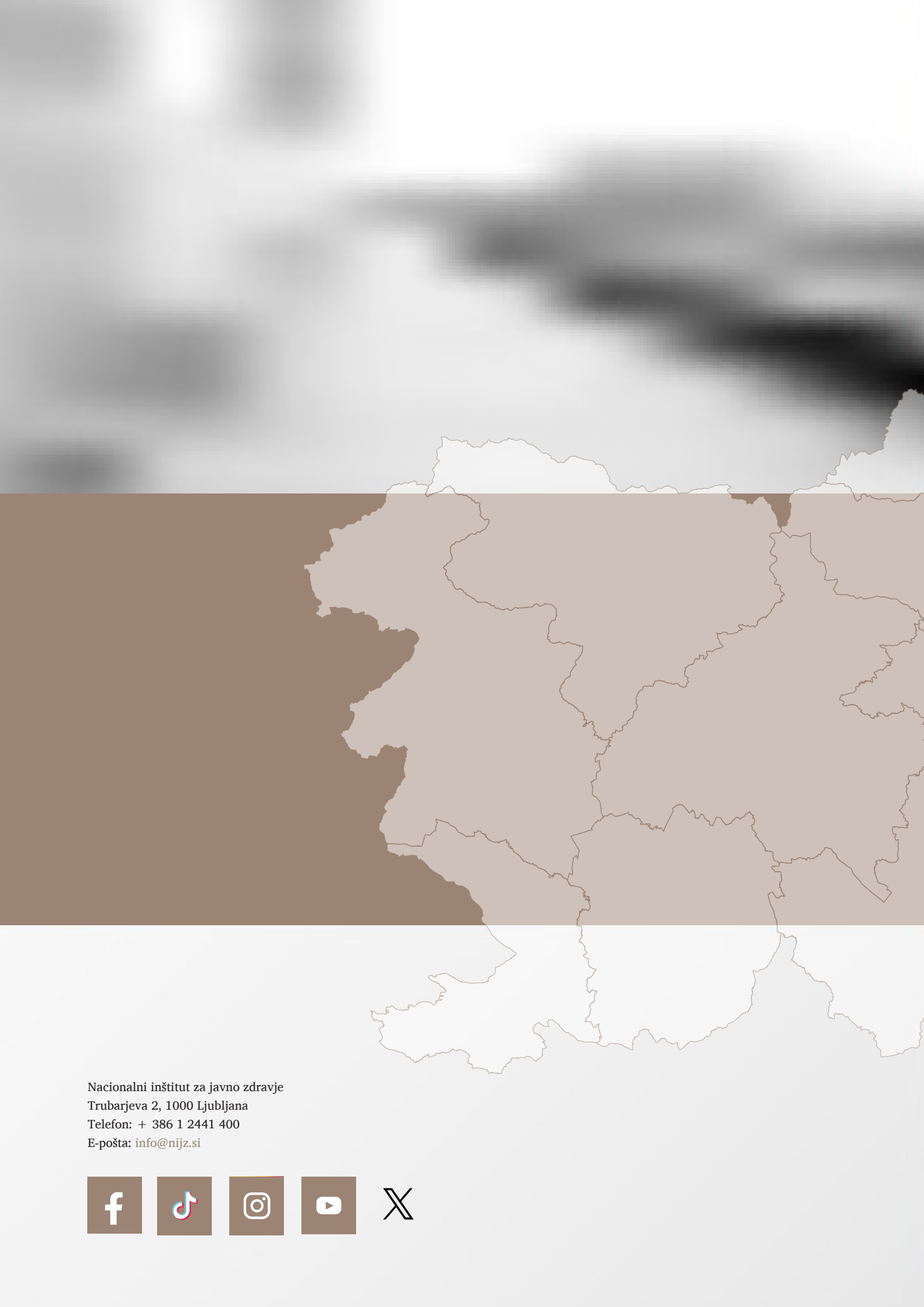
KAZALO SLIK

<i>Slika 1: Kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov kadarkoli v življenju med anketiranci, starimi 18–74 let, skupaj in po spolu.</i>	5
<i>Slika 2: Trenutno kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov kadarkoli v življenju med anketiranci, starimi 18–74 let, skupaj in po spolu.</i>	6
<i>Slika 3: Dnevno kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov kadarkoli v življenju med anketiranci, starimi 18–74 let, skupaj in po spolu.</i>	7
<i>Slika 4: Trenutno kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov kadarkoli v življenju med anketiranci, starimi 18–74 let, po starostnih skupinah.</i>	8
<i>Slika 5: Dnevno kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov kadarkoli v življenju med anketiranci, starimi 18–74 let, po starostnih skupinah.</i>	9
<i>Slika 6: Dnevno kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov kadarkoli v življenju med anketiranci, starimi 18–74 let, po stopnji izobrazbe.</i>	10
<i>Slika 7: Dnevno kajenje/uporaba različnih tobačnih in povezanih izdelkov kadarkoli v življenju med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na prisotnost depresivne motnje ali težav v duševnem zdravju.</i>	11
<i>Slika 8: Viri informacij o drugih tobačnih/nikotinskih izdelkih, med anketiranci, ki so že slišali za druge tobačne/nikotinske izdelke, starimi 18–74 let.</i>	67
<i>Slika 9: Opaženost uporabe ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v različnih zaprtih prostorih v zadnjih 12 mesecih, med anketiranci, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, starimi 18–74 let.</i>	70

KAZALO TABEL

<i>Tabela 1: Odstotki kadilcev cigaret kadarkoli v življenju in tistih, ki jih niso nikoli kadili, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	20
<i>Tabela 2: Odstotki trenutnih (dnevni in občasni) in bivših kadilcev cigaret, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	21
<i>Tabela 3: Odstotki kadilcev drugih tobačnih izdelkov za kajenje kadarkoli v življenju in tistih, ki jih niso nikoli kadili, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	23
<i>Tabela 4: Odstotki trenutnih (dnevni in občasni) in bivših kadilcev drugih tobačnih izdelkov za kajenje, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	24
<i>Tabela 5: Odstotki kadilcev vodnih pip kadarkoli v življenju, tistih, ki jih niso nikoli kadili, in tistih, ki še niso slišali zanje, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	26
<i>Tabela 6: Odstotki trenutnih (dnevni in občasni) in bivših kadilcev vodnih pip, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	27
<i>Tabela 7: Odstotki uporabnikov brezdimnih tobačnih izdelkov kadarkoli v življenju, tistih, ki jih niso nikoli uporabili, in tistih, ki še niso slišali zanje, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	29
<i>Tabela 8: Odstotki trenutnih (dnevni in občasni) in bivših uporabnikov brezdimnih tobačnih izdelkov, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	30
<i>Tabela 9: Odstotki uporabnikov ogrevanih tobačnih izdelkov kadarkoli v življenju, tistih, ki jih niso nikoli uporabili, in tistih, ki še niso slišali zanje, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	32
<i>Tabela 10: Odstotki trenutnih (dnevni in občasni) in bivših uporabnikov ogrevanih tobačnih izdelkov, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	33
<i>Tabela 11: Odstotki uporabnikov elektronskih cigaret kadarkoli v življenju, tistih, ki jih niso nikoli uporabili, in tistih, ki še niso slišali zanje, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	35
<i>Tabela 12: Odstotki trenutnih (dnevni in občasni) in bivših uporabnikov elektronskih cigaret, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	36
<i>Tabela 13: Odstotki uporabnikov nikotinskih vrečk kadarkoli v življenju, tistih, ki jih niso nikoli uporabili, in tistih, ki še niso slišali zanje, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	38
<i>Tabela 14: Odstotki trenutnih (dnevni in občasni) in bivših uporabnikov nikotinskih vrečk, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	39
<i>Tabela 15: Odstotki kadilcev vsaj enega tobačnega izdelka za kajenje kadarkoli v življenju, trenutnih ter dnevnih kadilcev teh izdelkov, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	41
<i>Tabela 16: Odstotki uporabnikov vsaj enega tobačnega izdelka kadarkoli v življenju, trenutnih ter dnevnih uporabnikov teh izdelkov, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	43
<i>Tabela 18: Odstotki uporabnikov vsaj enega tobačnega ali povezanega izdelka kadarkoli v življenju, trenutnih ter dnevnih uporabnikov teh izdelkov, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	47

<i>Tabela 19: Mnenje o škodljivosti uporabe tobačnih izdelkov za kajenje, elektronskih cigaret in ogrevanih tobačnih izdelkov, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	52
<i>Tabela 20: Mnenje o škodljivosti uporabe elektronskih cigaret in ogrevanih tobačnih izdelkov glede na škodljivost kajenja cigaret, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	54
<i>Tabela 21: Mnenje o zasvojljivosti elektronskih cigaret in ogrevanih tobačnih izdelkov glede na zasvojljivost cigaret, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	56
<i>Tabela 22: Mnenje o učinkovitosti ogrevanih tobačnih izdelkov in elektronskih cigaret kot pripomočkov za opuščanje kajenja, med anketiranci, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	58
<i>Tabela 23: Odstotki izpostavljenih in pogostost izpostavljenosti aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih prostorih, med anketiranci, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	60
<i>Tabela 24: Odstotki vsakodnevno izpostavljenih aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih prostorih, med anketiranci, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	61
<i>Tabela 25: Uporaba in pogostost uporabe ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih domačih bivalnih prostorih (anketiranec, drugi člani gospodinjstva ali obiskovalci), med anketiranci, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	63
<i>Tabela 26: Dnevna uporaba ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih domačih bivalnih prostorih (anketiranec, drugi člani gospodinjstva ali obiskovalci), med anketiranci, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	64
<i>Tabela 27: Mnenje o škodljivosti izpostavljenosti aerosolu ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v zaprtih prostorih, med anketiranci, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	66
<i>Tabela 28: Viri informacij o drugih tobačnih/nikotinskih izdelkih (ogrevani tobačni izdelki, elektronske cigarete, nikotinske vrečke), med anketiranci, ki so že slišali za druge tobačne/nikotinske izdelke, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	69
<i>Tabela 29: Opaženost uporabe ogrevanih tobačnih izdelkov in/ali elektronskih cigaret v različnih zaprtih prostorih v zadnjih 12 mesecih, med anketiranci, ki so že slišali za ogrevane tobačne izdelke in/ali elektronske cigarete, starimi 18–74 let, glede na socio-demografske in druge izbrane neodvisne spremenljivke.</i>	71

Nacionalni inštitut za javno zdravje
Trubarjeva 2, 1000 Ljubljana
Telefon: + 386 1 2441 400
E-pošta: info@nijz.si

